

LEOPOLDOV

5/2021

DNES

...zastavujeme, vystupovať...

V 50. rokoch bývali riaditelia väznice aj odvolávaní

Na konci augusta sa každoročne pred západnou bránou väznice stretávajú politickí väzni, aby vzdali úctu svojim súputníkom. Hlavne od roku 1948 mala väznica v Leopoldove status politickej väznice. V neprehľadnej politickej situácii sa do nej mohol dostať prakticky hocikto aj na základe vykonštruovaných obvinení. Začali sa používať nehumánne vyšetrovacie metódy, väzňom boli odopierané základné práva. Doteraz sa však nehovorilo o tom, že vedenie rezortu sa v pohnutých 50. rokoch postupne dozvedalo o prešľapoch osobitne riaditeľov leopoldovskej väznice, ktorých disciplinárne postihovalo. V prípade dvoch riaditeľov aj výpoveďou...

Na konci roka 1951 do Leopoldova prišli transporty z Jáchymova, Příbramy a v roku 1954 z väznice v Plzni-Boroch bolo premiestnené oddelenie pre tzv. prominentných väzňov – politikov, intelektuálov, cirkevných predstaviteľov. V roku 1952 ich doplnila veľká eskorta asi 130 bývalých dôstojníkov zo zrušenej vojenskej trestnice v Oprave. Väznica sa rozhod-

nutím ministra národnej bezpečnosti K. Bacíľka zo dňa 30. 6. 1952 oficiálne nazývala Štátny väzenský ústav Leopoldov a postupne sa podľa vzoru sovietskych väzenských zariadení stala súčasťou systému nápravnopracovných táborov zameraných na využívanie väzenskej práce (NPT Leopoldov). Situovaná bola do nej aj vyšetrovňa štátnej bezpečnosti. Kádrové nominácie na funkciu riaditeľa, ktoré s odbornosťou nemali nič spoločné, sa rýchlo prejavili na spôsobe riadenia ústavu. Práve toho riadenia, na ktoré si spomínajú politickí väzni.

V roku 1952 veliteľa Jozefa Micháľika (zriaďoval aj pracovný tábor v Novákoch, patriaci pod leopoldovskú väznicu) vystriedal poručík

Obávaný veliteľ Jozef Báľent.

Jozef Báľent a v Leopoldove sa začali ešte tvrdšie časy. Nového veliteľa sa obávali nielen väzni, ale aj personál ústavu. Neriešené problémy sa ukázali vo všetkých oblastiach, napr. od začiatku roka 1952 vo väzenskej nemocnici chýbal ústavný lekár a funkciu veliteľa nemocnice vedenie zverilo strážmajstrovi Štefanovi Gáborovi, ktorý pred štátnou službou pracoval ako robotník. Po viacerých inšpekciách veliteľa (náčelníka) Báľenta a ďalších funkcionárov ústavu (napr. štábného kapitána Karafiáta) napokon minister národnej bezpečnosti pre neplnenie úloh a porušovanie poriadku odvolal aj napriek tomu, že Báľent mal na odstránenie nedostatkov polročné obdobie. Historik P. Tomka zverejnil utajovaný rozkaz ministra zo 4. 7. 1953, v ktorom sa uvádza: „Odsouzeným nebyly poskytovány ani nejzákladnější potřeby. Nebyly dodržovány základní dávky potravin a jejich výživná hodnota, takže odsouzení v důsledku značných úbytků na váze ztráceli pracovní schopnost. Vycházky by-

ly prováděny nepravdělně a to ještě po krátkou dobu. Nemocným odsouzeným nebyla umožňována řádná léčebná péče. Odsouzení byli drženi v samovazbách.“ V rozkaze sa uvádzajú aj ďalšie nedostatky, ktoré poškodzovali odsúdených (zadržovanie korešpondencie a odmeny za práce a i.).

Napriek opakovaným kontrolám a disciplinárnym trestom funkcionárov ústavu k zásadným zmenám v riadení väznice nedošlo: kontroly konštatovali, že odsúdení naďalej dostávali nedostatočné dávky stravy, nezmenili sa kruté podmienky na samotkách bez vykurovania a prikrývok, pokračovalo drepovanie a bitie väzňov. Preto Bálent nebol jediný riaditeľ odvolaný v 50. rokoch za hrubé porušovanie pravidiel a nariadení – 31. 10. 1956 bol pre podobné príčiny na návrh námestníka ministra vnútra J. Kotala odvolaný aj veliteľ por. Rudolf Vrábel spolu s ďalšími funkcionármi ústavu, vtedy už nápravno-pracovného tábora. Oficiálnym dôvodom na to sa stal až útek dvoch väzňov, bývalých agentov nepriateľských rozvediek, ktorý sa odohral 25. 9. 1956. Veľké výhrady boli aj voči veliteľovi kpt. Jánovi Kaňuchovi (1956 – 1960). Z funkcie riaditeľa bol po dvoch rokoch odvolaný aj Ján Mozola. Predtým pôsobil ako náčelník odboru vyšetrovania bratislavskej krajskej správy ŠtB a zúčastnil sa napr. aj na vyšetrovaní biskupa Vojtaššáka, ktorý bol neskôr internovaný v Leopoldove. Do funkcie veliteľa NPT Leopoldov bol menovaný v apríli 1960, keď ho odvolali z funkcie zástupcu krajskej správy ministerstva vnútra. Nedlho pred nástupom do Leopoldova absolvoval dvojročnú operatívnu školu KGB v Moskve. Pod necelých dvoch rokoch v decembri 1962 však aj on bol zbavený výkonu služby a bola mu odobratá hodnosť, pretože sa preukázalo, že ako vyšetrovať používal nezákonné metódy.

Na pohnuté osudy väzňov tých čias si spomenuli aj účastníci tohtoročnej spomienky 28. augusta pred západnou bránou. Stretnutiu predchádzala sv. omša, ktorej hlavným celebrantom bol don Jozef Luscoň SDB. Priamo pred západnou položili k tabuli politických väzňov viaceré delegácie a spomedzi príhovor zaujali osobné svedectvá dcéry leopoldovského politického väzňa Vendelína Jankoviča. Delegácie sa poklonili aj pri pomníku zavraždených príslušníkov väznice pred administratívnou budovou a na bývalom väzenskom cintoríne pri hlavnom kríži a pri symbolickom hrobe politického väzňa sa väzenský kaplán Rastislav Firment pomodlil panychídu.

J. Hladký

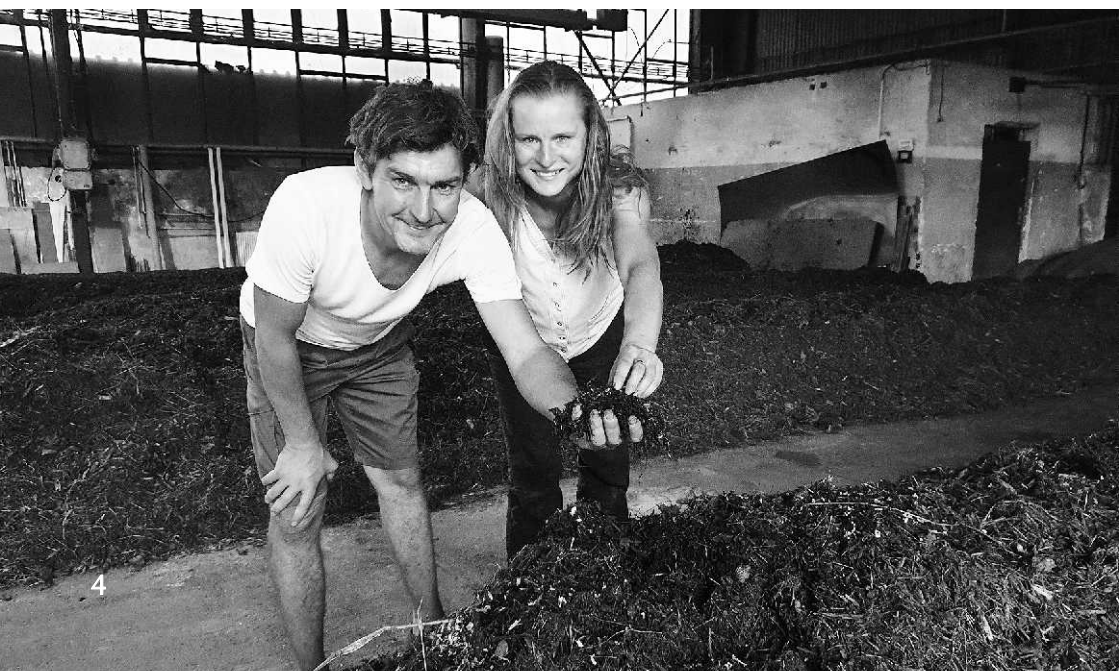
V NAŠOM MESTE VZNIKLA ŽIVÁ ZÁHRADA

Ako ste si zaiste koncom leta všimli, areál pri leopoldovskej železničnej zastávke ožil. Nielen jeho plot je plný kresieb, ale uskutočnila sa tam aj prvá vernisáž a ďalšie aktivity, ktorými sa prezentoval sociálny podnik Živá záhrada. Jeho ambíciou je spolupracovať s mestom a najmä obyvateľmi v oblasti zlepšovania kvality pôdy, jej úrodnosti a spracovania zeleného odpadu. To je stručný a neúplný sumár, ktorý si len nedávno vymysleli manželia Balákovci a postupne sa svoj zámer snažia realizovať. Oslovil sme preto Juraja Baláka a Luciu Balák-Lukášnovú, aby nám o svojich zámeroch i projekte povedali viac.

***Kedy vznikla myšlienka vášho projektu? Čo mu vlastne predchádzalo?**

J.B.: Pracovali sme dlhodobo v zahraničí v úplne inej oblasti. Vedeli sme, že sa chceme vrátiť na Slovensko a tiež to, že chceme zmeniť prácu a robiť niečo zmysluplné. Mal to byť zdravý životný štýl od potravín cez pohyb až po vzťahy medzi ľuďmi. Zvažovali sme pestovať zeleninu systémom Agrokruh, a tak sme išli počas dovolenky na Slovensku pomôcť na pár dní Jankovi Šlinskému na farmu Agrokruh v Hrubom Šúre. Tiež sme si našťudovali všetko dostupné o pestovaní a všestrannom využití technického konope a boli pomôcť s jeho zberom Dušanovi Knezovičovi v družstve Konopný dvor. Paralelne sme sa pozerali na všetky strany a hľadali vhodný pozemok na podobné aktivity. Ďalšiu sezónu v roku 2019 nám PD Vajnory ponúklo takmer hektárové políčko na skúšku pestovania vlastného technického konope. Dopestovali sme zdravý čaj, semenka aj konopný olej bez akejkoľvek chémie. O produkty sme sa podelili aj s kamarátmi, ktorí radi pomohli s ručným zberom.

L.B.: Stále sme bývali v zahraničí, pestovanie konope sme zvládli v rámci dovolenky. Vďaka týmto prvým skúsenostiam sme pochopili, že ak chceme pestovať zeleninu bez chémie, hnojenia, a zároveň bohatú na živiny s vysokou úrodou, potrebujeme sa naučiť pracovať s pôdou a rozvíjať jej prospešný mikrobióm. Otcovi vtedy diagnostikovali Alzheimerovu demenciu. Prečítanie knižky Koniec Alzheimeru od Dala Bredesena nám len

potvrdilo dôležitosť konzumácie zeleniny nabitaj živinami. Zúčastnili sme sa na kurze pôdnej bioty s Timom Szabom a rozhodli sa ďalej študovať pôdny mikrobióm, kompostovanie a obnovu pôdy s americkou pôdnou mikrobiologičkou Elaine Ingham. Cieľom bolo naučiť sa kompostovať správne pre vysoký obsah prospešného mikrobiómu a obnovovať zdegradovanú pôdu.

***To bol zatiaľ len zámer. Ako sa podarilo túto myšlienku realizovať? Kde ste našli priestor a ako ste ho budovali?**

L.B.: Dva roky sme hľadali pozemok na rôznych miestach Slovenska, no nakoniec padlo rozhodnutie vrátiť sa najprv do domu starých rodičov v Leopoldove. Ďalší rok sme hľadali zastrešené priestory, v ktorých by sme mohli začať s výrobou kvalitného kompostu. Možností v okolí Leopoldova bolo málo a mali rôzne nedostatky. Nakoniec v lete 2020 sme sa dozvedeli o priestoroch na predaj priamo v Leopoldove blízko starorodičovského domu. Pozdávala sa nám lokalita hneď pri železničnej trati Leopoldov-zastávka. Areál sa napokon hodil nielen nám, ale aj šikovným kamarátom, ktorí rovnako hľadali priestory na naplnenie svojich predstáv. Všetko teda sedelo, len cena bol vyššia ako sme vedeli zaplatiť po predaji domu a chaty v Nórsku.

J.B.: Premýšľali sme, čo teraz. Úver na kúpu haly nedostaneme, keďže sme dlhodobo pracovali v zahraničí. No pred pol rokom nám jeden známy hovoril o novovznikajúcich sociálnych podnikoch. Koncept sa nám už vtedy páčil. So zámerom obnovovať biodiverzitu pôdy sme išli robiť všeobecne prospešnú vec. To, že chceme reinvestovať 100 % zisku, sme si povedali už dávno predtým. Najzaujímavejšou sa javila možnosť získať až 80 % potrebnej sumy v rámci investičnej podpory sociálnym podnikom. Háčik bol už len v tom, že aj po vzniku prvých sociálnych podnikov investičná pomoc nebola ešte stále k dispozícii a predajca mal naponáhlo. Možno bolo ale vziať si úver. Po zvážení všetkých možností sme sa rozhodli rýchlo: založíme sociálny podnik Živá záhrada, ktorý má šancu dostať pôžičku na kúpu haly. S pomocou implementačnej agentúry a Slovenskej sporiteľne sme teda už o dva mesiace na jeseň 2020 podpísovali kúpnu zmluvu, ktorá nám zabezpečila vhodné priestory. V priestoroch sa tridsať rokov riadne neupratovalo, vnútro aj okolie haly boli zanedbané. Najprv teda bolo potrebné všetko pripraviť a potom začať.

***Čo je v súčasnosti v rámci Živej záhrady už realitou a aké máte ďalšie plány?**

L.B.: Spravili sme z jednej kancelárie laboratórium, v ktorom od jesene 2020 analyzujeme mikrobióm vzoriek pôdy a kompostu. Na jar 2021 sme s prvým kosením trávy založili aj prvé cvičné kompostové zakládky. Už o pár dní neskôr to v hale nádherne rozvonievalo lesom a naši kamaráti tak doslova zacítili, o čom to celé bude. Našťastie, potvrdilo sa, že ak kompostujeme správne, nielenže v žiadnom štádiu kompostovania nič nesmrďí, ale, naopak, sa pri prechode halou dobijeme atmosférou živej pôdy v lese.

J.B.: Budeme spolupracovať so záhradníkmi, farmármi, ekológmi a s každým, komu záleží na zdraví pôdy v našom okolí. Pretože je biologicky rozložiteľný odpad cenným zdrojom živín, začali sme spolupracovať s obyvateľmi mesta a okolia, ktorí majú záujem dať svoj odpad do kolobehu prírody. Kvalitný kompost môžeme aplikovať nielen priamo na pôdu, ale je možné ho aj vyextrahovať do vody a v tekutom stave ním zaliať rastliny namiesto hnojiva.

***Už ste naznačili, aká je vaša spolupráca so samosprávou. Čo teda z vašich aktivít môžu očakávať občania, obyvatelia?**

J.B.: Mesto bolo veľmi ústretové. náš zámer sme na jeseň 2020 po kúpe haly prezentovali mestskému zastupiteľstvu. Pripomenuli sme, že ideme kompostovať pre vysoký obsah prospešného pôdneho mikrobiómu. V lete sme tiež využili trávu z parku a z futbalového ihriska ako cennú súčasť kompostových zakládok.

L.B.: Tento rok sme v záhradách strihali živé ploty a ruže, pľeli burinu, zberali úrodu, spracovali úrodu sušením. Čistili sme záhrady, pľili stromy, odvážali záhradný a iný odpad kontajnerovou multikárou, ktorá sa zmestí aj do užších priestorov pod bránou. Na jeseň 2021 sme testovali prvé aplikácie kvalitného kompostu, ktorý začíname vyrábať v priestoroch haly. Ako vyrábať mikrobiálne kvalitný kompost chceme v budúcnosti učiť aj iných, preto pomaly budujeme v priestoroch haly modelovú kompostáreň. V spolupráci s Národným poľnohospodárskym a potravinárskym centrom a Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre budeme môcť v budúcnosti ukazovať dospelým aj deťom ako sa starať o pôdu. Chceme sa o to podeliť aj s verejnosťou, preto na jar 2022 usporiadame deň otvorených dverí zameraný na kompostovanie, pôdu a pestovanie živinovo bohatej zeleniny a ovocia v našich záhradách.

***Svoj prvý oficiálny deň ste oslávili spolu s návštevníkmi, deťmi, rodičmi. O vašu prvú prezentáciu bol veľký záujem.**

J.B.: Prvé výročie existencie Živej záhrady sa nám hlavne vďaka podpore Trnavského samosprávneho kraja a aj našich kamarátov podaril oslaviť. Zanedbané priestory so stavebným odpadom železničnej zastávky smerom na Štrkovku začalo už na jar čistiť mesto. Priestory sme potom kosili, vyzbierali sme plastový odpad. Očistili sme stenu okolo haly a dali na ňu namaľovať veľkú dažďovku a pôdny mikrobióm. Vznikla z toho veľká dúha. Zároveň sme spravili 6 informačných tabulí. Dve tabule o meste a pevnosti Leopoldov sú umiestnené pred príchodom železnice smerom na Štrkovku. Štyri tabule na stene vysvetľujú súvislosti pôdneho mikrobiómu, kompostovania a obnovy pôdy. Zahrali a zaspievali skupina Blue Land s kamarátmi a Miloš Košťál. Vedľa pódia sme s deťmi a niektorými dospelými zvečnili maľbou na stenu a kamienky našu predstavu o živote v pôde a o mikrobióme. Zvažujeme usporiadať aj koncom budúceho leta voľné pokračovanie tejto slávnosti vo forme koncertu pre pôdu. Ako podakovanie za dary zeme, ktoré vďaka pôde vieme dopestovať a zároveň na pripomenutie toho, že pôdu nemôžeme len drancovať a všetko v nej zabíjať pesticídmi.

Text a foto Martin Jurčo

Potrebuje opatrovatel'ku. Ako ju zabezpečiť? Pomôže mesto.

Pre chorých či starých ľudí je niekedy veľmi náročné vedieť sa postarať o seba, prípadne o svoju domácnosť. Nie vždy majú ich najbližší možnosť zvládnuť túto starostlivosť sami, pretože pracujú alebo majú sami zdravotné ťažkosti. V takýchto situáciách je možné využiť opatrovateľskú službu v domácnosti, ktorú v spolupráci s so Spoločným obecným úradom v Leopoldove zabezpečuje aj Mesto Leopoldov.

Úlohou opatrovateliek je pomáhať pri domácich prácach, osobnej hygiene, bežných obslužných činnostiach, ale aj robiť spoločnosť starým a chorým. Táto služba môže zvýšiť kvalitu života ľudí, ktorí sú odkázaní na pomoc inej osoby. Poskytuje obyvateľom možnosť v ich domácom prostredí zabezpečiť úkony, ktoré zo zdravotných dôvodov nemôžu sami zvládnuť a navyše odďaľuje potrebu umiestniť takýchto ľudí do ústavnej starostlivosti. Možnosť fungovať vo svojom prirodzenom prostredí poskytuje starým či chorým pocit bezpečia, istoty, ale aj väčšej sebaistočnosti, vytvára viac stimulov na aktívny sociálny život, sociálny kontakt a napomáha udržiavať zdravé a pozitívne vzťahy v rodine, ktoré sú pod ťarchou starostlivosti o seniorov či chorých často poznačené vyčerpanosťou.

Opatrovateľská služba podľa § 41 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá:

- je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách,
- je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnych službách.

Opatrovateľskú službu poskytuje Mestský úrad v Leopoldove v spolupráci so Spoločným obecným úradom v Leopoldove (kontaktná adresa: Podzámska 39, 920 01 Hlohovec).

Opatrovateľská služba sa poskytuje opatrovaným prostredníctvom opatrovateliek v pracovných dňoch podľa potrieb klienta a dohody.

O poskytovanie opatrovateľskej služby môže požiadať občan, ktorý má trvalý alebo prechodný pobyt v meste Leopoldov a je podľa rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu odkázaný na pomoc inej osoby.

Žiadosť vybavíte na Spoločnom obecnom úrade v Leopoldove, ktorý sídli na Podzámskej 39, 920 01 Hlohovec, č. dv. 211 (Zodpovedná osoba: Mgr. Ingrid Mrázová Ardonová; tel. č.: +42133/791 00 84, +42133/285 27 41; email: ingrid.mrazova@leopoldov.sk).

Podrobné informácie o tom, čo potrebujete na to, aby ste požiadali o poskytnutie opatrovateľskej služby a potrebné tlačivá na stiahnutie nájdete na stránke mesta Leopoldov (www.leopoldov.sk) v sekcii Potrebujem vybaviť – Zdravie a sociálne veci – Poskytnutie opatrovateľskej služby.

Pripravila Denisa Jarošková.

Nech október, mesiac úcty k starším, nie je len fráza

Nepamätám si ten deň, keď sme sa fotili, ale pamätám si mnoho iných dní, keď s našou babkou a s naším dedkom prežívalo päť rodín ich detí jedny z najkrajších chvíľ v živote. Bolo nás 13 vnúčat a stretávali sme sa všetci takmer každý víkend. Azda nebudem príliš odvážna, ak poviem aj za ostatných, že vďaka našim rodičom a starým rodičom máme na naše detstvo krásne spomienky. Táto fotografia vznikla niekedy v roku 1986 v parku na námestí v Leopoldove (v pozadí je vidieť plot mestského úradu na Gucmanovej ulici a dom susediaci s vtedajším mestským národným výborom). Týchto šesť vnučiek už má dokopy dvanásť svojich detí, dvanásť babkiných a dedkových pravnúčat... Niektoré z nich sa o našich starých rodičoch dopytujú, bohužiaľ, už len z rozprávania. Ale verte mi, budú to krásne príbehy...

Príbehy, prostredníctvom ktorých sa dozvedia, že aj starí ľudia majú v našich životoch veľmi podstatné miesto a dokážu nás v mnohom obohatiť. Podobne to cítim aj v súvislosti s mojimi rodičmi. Obidvaja sú už síce na dôchodku, ale za starých ich ešte nepovažujem. No už teraz viem, že majú a navždy budú mať nezastupiteľné miesto nielen v mojom živote, ale aj v živote mojich detí. Lebo ako píše Milan Rúfus:

„Neutícha spomienka.
Stále znie.
Ako skrinka hracia.
Jej strojček natahuje čas.
Čo bolo, to sa nenavracia.
A predsa je to kdesi v nás.“

Prostredníctvom tohto textu by sme radi vyjadrili úctu všetkým starším Leopoldovčankám a Leopoldovčanom. Hoci október už prešiel, želáme im pevné zdravie, veľa aktívnych a zmysluplných dní v kruhu svojich blízkych. Nech si nielen prostredníctvom motívu, ktorý sa nesie týmto mesiacom, dokážeme stále častejšie uvedomovať, že aj starší ľudia môžu mať v našich životoch dôležité miesto, že si zaslúžia našu úctu a pozornosť.

K želaniam sa pripája aj primátorka mesta Terézia Kavuliaková, ktorá sa nechala inšpirovať slovenskou ľudovou rozprávkou: *„Je to príbeh o chudobnom človeku, ktorý dostáva ako plácu za svoju robotu tri groše. Z jedného žije, druhý požičiava svojmu synovi, aby mu vrátil, keď zostarne, a tretí vracia svojmu otcovi za to, že ho vychoval. Rozprávka O troch grošoch je krásnym pripomenutím toho, aký význam majú seniori v našich životoch. Sú našimi koreňmi, aj vďaka nim vieme, kam patríme, a čo nás v detstve formovalo. A vážiť by sme si ich mali nielen kvôli tomu, že im vraciame groš, ktorý nám v detstve požičali... Darovali nám toho oveľa viac a môžu byť našou pomocou, inšpiráciou a oporným pilierom aj v starobe. Ďakujeme.“*

Kto uspel vo fotografickej súťaži Leopoldov '21?

Ešte v októbri mesto vyhlásilo fotografickú súťaž Leopoldov '21. Jej cieľom bolo zachytiť prostredníctvom fotografie aktuálnu podobu mesta, prezentovať ju verejnosti a podporiť tak aj záujemcov o fotografovanie nielen v našom meste. Súťaž bola určená pre všetkých nadšencov fotografie, ktorí majú vzťah k nášmu mestu.

Súťažilo sa v dvoch kategóriách – Príroda v meste Leopoldov a Budovy, stavby, architektúra v Leopoldove. Prihlásilo sa 18 súťažiacich, ktorí do súťaže poslali 104 fotografií. Zábery anonymne posúdili maliar a grafik Tomáš Žemla, fotograf a grafik Vojtech Moravčík a primátorka mesta Leopoldov Terézia Kavuliaková a nakoniec určili šesť ocenených.

Kategória Príroda v meste Leopoldov:

1. Karin Križovenská (Zamrznutá Štrkovka)
2. Ladislav Piovarči (Hmla pri Váhu)
3. Alžbeta Lukničová (Cesta z Prechodného)

Kategória Budovy, stavby, architektúra v Leopoldove

1. Marián Hajžin (Leopoldovská vlaková zástavka)
2. Alžbeta Lukničová (Brána v Novom parku)
3. Pavol Vančo (Enviral)

Do súťaže sa prihlásili aj traja neplnoletí fotografi, ktorí dokázali, že deti sa nemusia stratiť ani v konkurencii dospelých. Dôkazom je víťazstvo Karin Križovskej (13 rokov) v kategórii Príroda v meste Leopoldov. Filipa Harsányiho (13 rokov) a Zuzanu Polakovičovou (8 rokov) napokon ocenila primátorka, ktorá im udelila neočakávanú cenu ako prejav podpory a sympatií za to, že statočne súťažili medzi „dospelákmi“.

Všetky fotografie budú čoskoro zverejnené na webovej aj facebookovej stránke mesta a postupne ich budeme publikovať aj na obálke časopisu Leopoldov. Na príprave kalendára budú tvorcovia vyberať zo všetkých fotografií bez ohľadu na umiestnenie.

Veríme, že účasť v súťaži bola pre všetkých predovšetkým potešením a možnosťou, ako sa realizovať v tom, čo ich baví, a že z nej mali bez ohľadu na výsledok radosť. Vážime si, že sa prihlásili, podelili sa tak s nami o svoje fotografie a potvrdili, že v našom meste je veľa kreatívnych a šikovných ľudí, ktorí prostredníctvom fotografie dokážu zaujímavo a esteticky stvárniť krásy nášho mesta.

Porotcovia Tomáš Žemla, Vojtech Moravčík a Terézia Kavuliaková súťaž stručne zhodnotili. Primátorka Terézia Kavuliaková ocenila účasť detí: „Súťaž sme síce pripravovali s nadšením,

ale nečakali sme veľmi vysokú účasť. Takmer dvadsať prihlásených a 104 fotografií nás teda pozitívne prekvapilo. Nie som síce v tejto téme odborníčka, ale pri koncipovaní pravidiel a podmienok súťaže sme sa rozhodli okrem odborníkov do poroty zaradiť aj laika, ktorý odborné hodnotenie obohatí o pohľad bežného diváka. Keď ma kolegyne do poroty navrhli, najskôr som sa zdráhala, ale teraz som rada, že som sa mohla anonymného hodnotenia zúčastniť, lebo to bolo veľmi zaujímavé. Potešilo nás, že ľudia nezachytili len tradičné a dobre známe miesta v našom meste, ale usilovali sa o nekonvenčnosť. Na fotkách sme tak mohli vidieť nielen naše dominanty, ako je pranier, most na Trolaskoch či Kostol sv. Ignáca, ale napríklad aj areál spoločnosti Enviral či interiér mestského úradu. Zaujali nás najmä netypické fotografie, z ktorých vyžarovala zaujímavá atmosféra. Niektorí poslali do súťaže takmer profesionálne zábery, pri iných bolo vidieť, že fotia skôr pre radosť a o nejaké technické či vizuálne zákonitosti fotografovania sa veľmi nezaujímajú. Azda najväčším prekvapením pre nás bolo to, že prvé miesto v jednej z kategórií sme udelili 13-ročnému dievčaťu a že do súťaže sa okrem nej zapojili ďalšie dve deti. To ma veľmi potešilo, preto som sa rozhodla oceniť ich odvahu a aktivitu a udeliť im cenu primátorky, ktorú sme pôvodne neplánovali udeľovať. Myslím si, že každá pozitívna aktivita detí by mala pútať našu pozornosť a mali by sme ju oceniť. Ďakujem všetkým súťažiacim, ktorí sa zapojili. Ukázali nám, že Leopoldov má zaujímavé miesta, ktoré sa oplatí zachytiť na fotografiách.“

Maliar a grafik Tomáš Žemla bližšie objasnil postup pri hodnotení fotografií: „Táto fotografická súťaž bola žánrovo klasicky poňatá, no prierez prihlásených fotografií ukázal pestrosť pri výbere autorských fotografií. Ja osobne som sa pri výbere snažil zohľadniť viacero faktorov, podľa ktorých som sa rozhodoval. V téme architektúra bola nutným predpokladom pre kladné hodnotenie technická vyzretosť fotografie a až potom výtvarný vklad autora. Technické nedostatky často narušia fotografiu tak, že následný umelecký vstup stratí svoje opodstatnenie. V téme krajina som si všímal viac výrazové prostriedky a atmosféru. Najčastejším fotografovaným obdobím bola jeseň, a tak výber bol náročnejší, preto súčinná názorová zhoda s ostatnými členmi odbornej komisie.“

Mária Kusá

Naháňačka - Ivan Šipkovský

Zastavili čas...

Fotograf o pripravovanom kalendári mesta na rok 2022

Fotografie zo súťaže Leopoldov '21 nájdu uplatnenie aj v kalendári mesta na rok 2022. Fotograf a grafik Vojtech Moravčík sa na súťaž a fotografie, ktoré by sa mali v kalendári objaviť, pozrel aj z pohľadu postprodukcie záberov:

„Ubehlo už štyridsať rokov, čo sa zaoberám najmä tlačovou prípravou materiálov i fotografií pri realizácii rôznych publikácií. Z toho desať rokov ako výkonný fotograf prevažne v reportážnej oblasti. Mám dosť vyhranený názor na postavenie a miesto fotografie medzi umeleckými žánrami. Myslím si, že tvorba všeobecne vyžaduje výnimočných ľudí, ktorých výstupy nemusia bežný divák v plnej miere chápať. Je však jednoznačné, že všetky sú určené divákovi, a preto aby boli úspešné, musia v ňom zanechať istú stopu. Nemusí to však byť stopa hodná ťažkých úvah o tom, čo nám asi autor chcel svojím pohľadom odovzdať a kam nás nasmerovať. Fotografia má jedno významné postavenie medzi zobrazovacími postupmi. Dokáže zastaviť čas. To je úžasný fenomén ponúkajúci nám pohľady, ktoré často ani v bežnom živote nevnímame. Ukazuje potrebu spomaliť a vnímať obklopujúci svet s väčším záujmom a potrebou hľadania krásy aj v dennej všednosti. V tomto je prajná pre nás všetkých a toho dôkazom je aj naša malá exkurzia medzi všedných ľudí ochotných zastavovať čas a podeliť sa o všedné, nevšedné pohľady nášho okolia.

Treba povedať, že prekvapila viac ako stovka fotografií osemnástich autorov. Boli to dielka Leopoldovčanov, ktorí tu žijú, pracujú, chodia do školy, aj trávajú zaslúžený odpočinok. Už tento generačný výpočet hovorí o mimoriadnom úspechu súťaže. Ani by som to nenazval súťažou, skôr príležitosťou vyskúšať si, či je tento uháňajúci svet ešte zastaviteľný. Tá stovka fotografií nepríde nazmar, všetky postupne uverejníme v mestskom časopise a možno aj vás prekvapia alebo aj inšpirujú. Súťaž však bola vyhlásená, preto bolo potrebné vybrať laureátov. Moja nezvyčajná úloha porotcu bola skôr v pohľade hľadača stopy, ktorá sprevádzala každý obrázok a vôbec nie jej hĺbka, ale iba prítomnosť. Potom som sa zameral aj na tech-

Metamorfóza - Karin Križovenská

niku. Či už chceme alebo nechceme zvládnuť remeslo, je základný predpoklad úspechu každého snaženia. Až na sporadickú snahu pomocou expozičných atribútov ozvláštniť obrázkov, sa väčšina spoliehala na expozičnú automatiku, čo je viac-menej v poriadku. Dost fotografujúcich sa nechalo strhnúť k všeobecnému kliše vychádzajúceho alebo zapadajúceho slnka a aj keď je tento výjav očarujúci, treba ho používať s mierou, aby nebol samoučelný. Kompozícia je tiež jedným s kľúčových výrazových prostriedkov a tu sa treba zastaviť aj pri postprodukcii. Za mojich časov sa fotografia dotvárala pri zväčšováku s oveľa menšími možnosťami ako výsledok ovplyvniť – dnes treba tiež digitálny záznam považovať v každom ohľade iba za surovinu – niekdajší negatív. Digitálna úprava neznamená natlačiť do obrazu množstvo neprirodzených efektov, ale upraviť expozičné nedostatky, jas, kontrast, máličko vytiahnuť stredné tóny a nebáť sa robiť výrez. Pri architektúre, ak to nie je zámer, vyrovnať sa so zbiehajúcimi sa líniami. Veľmi citlivo je treba narábať s farbou, ktorá je dnes bežným štandardom a niekedy veľa autorov podľahne bezbrehej farebnej saturácii – sýteniu. Žijeme vo farebnom svete a prirodzený záznam je teda farebný a vlastne všedný, ale ak to nie je zámerom a akcentom, snažme sa farebnosť užívať s mierou.

Vzhľadom na propozície súťaže – leopoldovská príroda a architektúra – bolo potrebné brať ohľad aj na to, že niektoré pozoruhodné snímky napríklad zvierat a rastlín, pokiaľ nie sú pre túto oblasť endemity, boli v mojom poňatí mierne hendikepované. To, že je náš život determinovaný dostatkom vody, je pre našich fotografov príznačné a je to dobre. Vodné plochy poskytujú úžasné pohľady a aj pre samotných autorov prinášajú prekvapivé zadostučenie. Zaujímavé boli aj pohľady na architektúru a dokonca kde-tu sa mihol aj človek. Áno, za fotoaparátmi alebo aj mobilmi stál človek a ukázal, že aj keď je dnes fotografom takmer každý, mnohí dokážu výnimočné veci...”

Striedanie - Ladislav Piovarčí

Na stanici sa zrevitalizuje cyklostojisko

V súčasnosti sa na základe vypracovanej štúdie prostredníctvom verejného obstarávania hľadá firma, ktorá bude v budúcom roku realizovať rekonštrukciu verejného priestoru s parkovaním bicyklov pri železničnej stanici v Leopoldove. Mestské zastupiteľstvo na tento účel v rozpočte vyčlenilo takmer 25 000 eur. Priestor sa nachádza pred budovou železničnej stanice, ktorá je národnou kultúrnou pamiatkou. *„Hlavnou myšlienkou je vytvoriť prehľadný priestor s pobytovým charakterom s jednoduchým prestrešením na parkovanie bicyklov a nadviazať na priestor v okolí súčasnej železničnej stanice. Nové navrhované plochy a objekty majú za cieľ skultúrniť priestor riešeného územia – vytvárajú nový lokálny program v území,“* uvádzajú projektanti Dorota Volfová, Ondrej Marko, Anna Kvasniaková a Jana Kvasniaková v architektonickej štúdii.

Nové cyklostojisko má ambíciu prispieť k podpore cyklodopravy, prípadne zlepšiť možnosti v rámci kombinovania cyklodopravy a cestovania vlakom. Autori štúdie predpokladajú, že rekonštrukcia, ktorá priestor sprehľadní a skultúrni, prispeje aj k zníženiu pravdepodobnosti odcudzenia bicyklov a umožní cyklistom rýchlo, jednoducho a efektívne zaparkovať svoj bicykel. Na mieste sa v súčasnosti nachádzajú staré stojany a betónové oplatenie, ktoré zhoršuje prehľadnosť a využiteľnosť celého priestoru. Stojany aj s oplatením budú preto odstránené. Nahradia ich dva nové prístrešky, pričom sa však pri súčasnej rekonštrukcii vybuduje iba jeden prístrešok, ktorý bude situovaný bližšie k potravinám a jeho kapacita bude asi 40 bicyklov. Ak tento prístrešok v budúcnosti nebude cyklistom stačiť, doplní ho druhý stojan s kapacitou 50 bicyklov. Dôležité je, že štúdia už teraz počíta s možnosťou jeho doplnenia a tomu projektanti prispôbili aj celý návrh projektu. Počet miest na odkladanie bicyklov sa teda v budúcnosti môže v prípade potreby až zdvojnásobiť bez toho, aby bolo potrebné intenzívne zasahovať do už opraveného priestoru a znova ho prerábať. *„Pri takomto fáзованí sa predpokladá s návrhom prípravy pre druhý prístrešok pod dlažbou – základy stĺpov a príprava na odvedenie zrážkovej vody do plochy so zeleňou, chránička pre budúce osvetlenie prístrešku,“* dopĺňajú projektanti.

Prístrešky sú navrhnuté z ocelevej konštrukcie bez náteru, strecha bude z vlnitého sklola-minátu alebo z plastu, aby prepúšťala svetlo. Podhľad bude tvoriť recyklovaný plastový rošt, ktorý sa použije aj na steny boxu na smetné nádoby. Do prístrešku bude možné parkovať bicykle z oboch strán. *„Sú tak minimalizované stĺpy, aby bol priestor čo najprehľadnejší. Prestrešenie je umiestnené kolmo na budovu s cieľom zachovať čo najlepšie priehľady na národnú kultúrnu pamiatku. V rámci prvého prístrešku sa nachádza aj uzatvárateľný box na umiestnenie prepraviek pre prevádzku potravín a kontajnerov na odpad. Tieto budú tak upratané do jedného čo najmenej nápadného objektu integrovaného v navrhovanom prístrešku, čo zníži vizuálny smog v území. V prístreškoch bude integrované osvetlenie a práva na umiestnenie kamerového systému.“*

Všetky spevnené plochy budú vyspádované do dvoch zelených plôch, v rámci ktorých bude dažďová voda prirodzene vsakovať. Projektanti tu navrhujú vytvoriť štrkové zmiešané záhony, na ktorých okraji bude umiestnené sedenie. Zelené plochy by mali slúžiť aj na to, aby sa do nich pod povrchom odvieďa zrážková voda z prístreškov pre bicykle a zo stiech existujúcej budovy. Tieň v priestore zabezpečia dva stromy, pôvodný gaštan a novovysadené ginko dvojľaločné, ktoré dobre znáša mestské prostredie a výsadbu do navrhnutého štruktúrneho substrátu. *„Toto riešenie je použité kvôli rozumnému využitiu dažďových vôd a vytvoreniu čo najlepších podmienok pre strom v takomto prostredí s veľkým pomerom spevnených plôch.“* Betónová dlažba nenarúša materiály, ktoré sú použité v ďalších častiach železničnej stanice a pred vstupom do potravín je cesta navrhnutá tak, aby bola prístupná pre zásobovanie. V budúcnosti sa počíta s odstránením stĺpu elektrického vedenia, ktoré by sa malo presunúť pod zem. Investičná referentka Kristína Bajtalová dodáva, že projekt sa tento rok už nepodarí zrealizovať, lebo po dokončení vizualizácie priestoru budú čakať na vyjadrenie železníc. Vyjadrovací proces je dlhý, preto mesto predpokladá, že rekonštrukcia by sa mohla začať realizovať v budúcom roku. *„V rámci terénnych úprav sa plánuje riešiť aj Nádražná ulica, na ktorej je usadnutý chodník a niekoľko výtlkov,“* dopĺňa informácie o plánovaných nadväzujúcich úpravách v lokalite K. Bajtalová. V súčasnosti je navrhnutý priechod pre chodcov pri autobusovej zastávke oproti potravinám a cyklostojisku, ktorý sa realizácie dočká pravdepodobne tiež v budúcom roku po schvalovacom procese.

(mk)

Leopoldovské L´múry nie sú lemury

Miestne kresťanské spoločenstvo mladých v našom meste funguje už 5 rokov

V Leopoldove už 5 rokov funguje kresťanské spoločenstvo mládeže L´múry, ktoré sa venuje práci s deťmi a mládežou v rámci prípravy na prvé sväté prijímanie, sviatosť birmovania, ale aj vo forme spoločných stretnutí či každoročného denného detského tábora. O ich aktivitách, činnosti, ale aj o tom, ako fungovali v čase pandémie, sme sa rozprávali s Monikou Moravanskou, ktorá je jednou zo zakladajúcich členov tejto mládežníckej skupiny.

„Hlavné jadro spoločenstva fungovalo na miestnej fare už dlhšie, ale v roku 2016 sme sa rozhodli, že sa pokúsime oficiálnejšie sformalizovať. Pomáhame vo farnosti s prípravou detí na prijímanie, s birmovkou a s ďalšími vecami, ktoré sú pre chod farnosti potrebné. Okrem toho venujeme pozornosť tomu, aby sme sa aj my, členovia spoločenstva, neustále formovali. Zúčastňujeme sa na rôznych duchovných cvičeniach, usilujeme sa rozvíjať osobnosti jednotlivých členov a obrovskou neoddeliteľnou súčasťou našej činnosti je aj letný denný detský tábor, ktorý robíme každý rok. Je to spôsob, ako dostať deti na faru, aby zistili, že tam nie je nejaká prísna drezúra, ale aj kopec zábavy.“

Hoci na začiatku sa sústredili okolo lídra, dnes už o spoločenstve rozhoduje líderský tím, ktorý je zložený z najstarších členov. „Máme asi 28 členov a každý rok prichádzajú noví ľudia. Vždy po absolvovaní sviatosti birmovania mladým ponúkame možnosť zapojiť sa do nášho spoločenstva. Túto možnosť ponúkame až po birmovke najmä preto, aby mali naši členovia určitý stupeň zrelosti. Členovia nášho spoločenstva sú teda predovšetkým stredoškólcami a vysokoškólcami, ale niektorí z nás už aj pracujú. Najstarší člen má 34 a tí najmladší majú 14 – 15 rokov.“

Zaujímavý názov môže v mnohých z nás evokovať zviera – lemura. Hoci občas využívajú aj tento motív, názov má inú motiváciu. „Veľmi dlho sme premýšľali o názve, rozhodovali sme sa vlastne akoby v spolupráci s Bibliou a keďže sme kresťanské spoločenstvo, tak sme sa usilovali o to, aby aj názov mal svoju hĺbku. Pri rozhodovaní sme sa stále vracali k jeruzalemským múrom. Ale keďže sme v Leopoldove, usúdili sme, že predsa nemôžu byť jeruzalemské.“ A tak na začiatok svojho názvu pripojili písmeno L, ktoré predstavuje súvis s Leopoldovom. Múry si zasa vybrali najmä preto, že chcú búrať múry medzi ľuďmi. „Keď sme hľadali názov, bol ešte „predkoronový“ čas, takže tie múry medzi ľuďmi sme vtedy naozaj mohli búrať aj osobnými stretnutiami a aktivitami. Múr má však v našom názve ešte jedno poslanstvo, symbolizuje aj múr, ktorý by mal byť medzi každým človekom a hriechom, aby sme si dokázali budovať tie správne morálne hodnoty.“

Podobne ako všetky sféry nášho života aj spoločenstvo L múry ovplyvnila v minulom roku pandémie koronavírusu. „S online stretnutiami sme nezačali hneď, lebo na začiatku by nikomu nenapadlo, že obmedzenia budú trvať v podstate takmer rok. Takže sme sa, samozrej-

me, vôbec nestretávali, ale keď už to trvalo dlho, tak aj nám už bolo smutno a preto sme začali intenzívnejšie komunikovať aj online. Ale to tiež nebolo ideálne, pretože sa mohol pripojiť len obmedzený počet ľudí naraz a mnohí študenti, ktorí celý deň strávili pri online vyučovaní už večer nemali chuť zasa sedieť za počítačom.“

Napriek tomu, že tento rok bola ich činnosť poznačená pandémie, okrem iných aktivít spoločenstvo L'múry realizovalo aj denný detský tábor. Postarať sa o 28 detí je náročné, Monika Moravanská však zdôrazňuje, že to zvládajú veľmi dobre. Animátori v tábore pracujú dobrovoľne a jediná ich odmena, samozrejme, okrem dobrého pocitu, je strava, ktorú majú zabezpečenú. „V rámci ďalších aktivít spoločenstva sa však snažíme členom, ktorí pomáhajú počas tábora ako animátori, dať nejaký výlet alebo zážitok, ktorý skôr vnímame ako podakovanie alebo povzbudenie do ďalšej dobrovoľníckej práce, nie ako plácu.“ Tábor má každý rok nejakú tému, ktorá ovplyvňuje výber aktivít. Tento rok to boli svätí Indiáni, takže deti mali na farskom dvore postavený veľký típí stan, vyrábali indiánske čelenky a dozvedeli sa veľa nových informácií o Indiánoch. „Podľa témy tábora pripravujeme tematické hry, aktivity a celý program, ktorý trvá od pondelka do piatka od 8.00 do 16.00 h. Jeho súčasťou je každý deň aj svätá omša.“ Takýto tábor oceňujú nielen rodičia, ale aj deti. Jedným z účastníkov tohtoročného tábora bol aj Šimon Moravanský: „Tábor sa mi veľmi páčil, aktivity boli zaujímavé, aj obedy mi chutili. Vyrábali sme indiánske čelenky, maľovali sme na kamene, dostali sme indiánske mená. Ja som bol Slnčný náčelník. Típí sa mi páčilo, ale keďže bolo veľmi teplo, ak by som tam bol dlhšie ako hodinu, asi by som sa uvaril.“ Súčasťou programu bol aj výlet do Malinova. „Je to malá dedinka, ale nám sa po príchode zdala veľká, lebo sme v nej pomerne dlho blúdili, kým sme našli cestu k náučnému chodníku, ktorý v dedine vybudovali.“ Súčasťou chodníka je rozhľadňa Hniezdo a Bobrý hrad. „Je to príjemná prechádzka, ktorú bez problémov zvládli aj deti. Taká fajn prechádzka popri rieke. Rozhľadňa je pod korunou stromu, takže nejde o rozhľadňu v pravom slova zmysle, kde je vidieť široko-ďaleko, ale naozaj vyzerá ako hniezdo v korune stromu. Takže výlet bol pre vekovú kategóriu detí (6 až 10 rokov), ktoré boli na tábore, úplne ideálny. Bobrý hrad bol zasa zaujímavý preto, že ho postavili ako taký príbytok bobra, takže sme si to celé mohli prejsť, odfotiť sa tam a bolo to pre deti veľmi zaujímavé.“

Spoločenstvo finančne funguje na dobrovoľnej báze, stretávajú sa na miestnej fare a zatiaľ sa neuchádzajú o podporu z projektov. Každý rok však získavajú grant od mesta Leopoldov a aj tohtoročný detský tábor mesto podporilo zaplatením autobusu potrebného na dopravu počas výletu. V budúcnosti svoje aktivity plánujú rozšíriť aj pre deti, ktoré momentálne nemôžu navštevovať denný tábor, ale ešte sa nemôžu zapojiť ani do duchovných cvičení pre starších. „Tábor je len pre deti do desať rokov, lebo ak by sme toto rozpätie zväčšili, bolo by náročné venovať sa takému širokému spektru detí. My by sme chceli niečo pripraviť práve pre deti od 10 do 14 rokov, ktoré sa ešte nemôžu dostať na duchovné cvičenia Oáza, ktoré realizuje druhé spoločenstvo v našej farnosti.“

Jednou z novších aktivít, ktorej sa venujú, je návšteva väzenských zariadení, ku ktorej sa dostali vďaka spolupráci s iným spoločenstvom, ktoré pôsobí v Hlohovci. „Do tejto služby dostal pozvanie jeden z našich najstarších členov, ktorý ho rozšíril aj o speváčky. Nie je to služba pre každého. Dievčatá z nášho spoločenstva odtiaľ prichádzajú na jednej strane s pocitom rešpektu, ale na druhej strane, keď vidia zmenu, ktorá sa v mnohých prípadoch udeje, tak to vnímajú s veľkou bážňou. Je to veľmi silný moment, keď človek vidí svalnatého obrovského chlapa, ktorý vo väzení sedí za niekoľkonásobnú vraždu, ako sa pri modlitbe zlomí a plače.“ Rôzne spolupráce s okolitými spoločenstvami rozvíjajú čoraz častejšie. Napríklad so Združením kresťanských spoločenstiev mládeže, kde Monika Moravanská funguje ako vedúca za celú trnavskú oblasť. „Snažíme sa viac sieťovať tie spoločenstvá, lebo

navzájom o sebe a svojej činnosti nevedia, pritom by si mohli navzájom pomáhať a odovzdávať svoje skúsenosti.“

Mnohé mládežnícke dobrovoľnícke iniciatívy sa postupne stretávajú s tým, že ich členovia si založia rodiny a už nemajú toľko času venovať sa dobrovoľníckej práci. „S týmto sme sa zatiaľ nestretli, ale pravdepodobne nás to čaká. Možno sa potom z mládežníckeho spoločenstva stane rodinné, keď sa budeme zasa stretávať už s kolegami a s deťmi. Ale myslím si, že nám pomáha to, že každý rok z 20 birmovancov prídu do nášho spoločenstva 4-5 noví členovia, takže veríme, že bude mať kto pokračovať. Napríklad máme jednu členku, ktorá sa odsťahovala, no napriek tomu zostala stále s nami, snaží sa zapájať naďalej do našich aktivít. Okrem nej máme aj ďalších členov, ktorí nie sú z Leopoldova, ale majú túžbu byť s nami.“

Pripravila Mária Kusá.

Fotografie: FB Spoločenstvo L'múry.

Pravda vás vyslobodí, alebo ako sa orientovať vo svete fake news

Čím viac skúmame v rámci filozofie problém pravdy, tým viac sa nám môže zdať, ako nám samotná pravda uniká pomedzi prsty. Uvedomujeme si, že máme problém dokázať platnosť našich tvrdení, no na druhej strane vieme, že nemôžeme celkom v pravdu neveriť, alebo iba popierať možnosť jej existencie a poznania. Veď kvôli tomu, kto má pravdu, sme ochotní sa aj pohádať, čo znamená, že nám pravda nie je úplne ukradnutá. Početné dejinné pokusy definovať pravdu však neboli úspešné a dodnes ne disponujeme nijakou všeobecne prijímanou definíciou pravdy, ktorá by zahŕňala všetky jej aspekty. A tak neostáva nič iné, iba hľadať ďalej a lopotiť sa v práci, ktorá sa možno nikdy nekončí.

Súčasný človek má často pocit, že sme tak zaplavení rôznymi klamstvami, ilúziami, polopravdami a fabuláciami, a že je takmer nemožné nájsť pravdu. Fake news (falošné správy) tradične používajú dva základné koncepty. Prvý z nich je založený na tvrdeniach, že „ja to tak ale cítim“ alebo „na to môže mať každý svoj názor“. Takýto postoj relativizuje fakty a vlastne tvrdí, že všetko je otázkou pocitu. Druhý postoj je charakter-

istický tvrdením, že pravda sa nakoniec vymyká našim snahám o jej poznanie a „ktovie, ako to naozaj je“. V ňom sa teda pravda priamo nerelativizuje, ale spochybňuje sa naše schopnosti. Nemálo ľudí je dnes presvedčených o tom, že k pravde sa vôbec nemožno dopracovať, veď aj exaktné prírodné vedy korigujú svoje poznanie a neustále prichádzajú s novými poznatkami, prekonávajúci tie predchádzajúce.

Takáto neistota vyhovuje rôznym skupinám ľudí (niektorí politici, extrémisti, autoritatívne spoločnosti), ktorí ju ďalej živia a šíria. V dnešnom svete prepojenom internetom a sociálnymi sieťami je táto ich snaha pomerne ľahko realizovateľná a zasahuje veľké množstvo ľudí. A tak sa na nás zo všetkých strán valia nezmysly rôzneho typu a rôznej úrovne. To, že niekto verí v plochú Zem, sa ešte dá vnímať s (trpkým) úsmevom. Ale keď niekto vyrába, alebo „iba“ šíri nezmysly, zasahujúce do každodenného života (konšpiračné teórie, očkovanie atď.), situácia sa stáva vážnou. A ak je výsledkom tohto konania utrpenie alebo dokonca smrť, ktorej by sa dalo vyhnúť, potom spoločnosť musí takýchto ľudí volať na zodpovednosť.

Problém fake news spočíva v tom, že nerozlišujeme medzi pravdou a pravdivou výpoveďou. Pravda je to, čo odlišuje nepravdivé výpovede od tých pravdivých. Kedykoľvek hovoríme nejakú oznamovaciu vetu, nutne predpokladáme nejaké kritérium, teda pravdu. Keď sa niekoho opýtam, koľko je hodín, obom nám je jasné, že nie je jedno, či odpovie tri alebo sedem. To platí v každej komunikácii a nemusí ísť pritom o výrok dokázateľný nejakými logickými postupmi. Akonáhle niečo vyslovíme (napíšeme, zdieľame), prestáva byť tento náš názor úplne subjektívnou vecou a vystavujeme ho kritike od druhých a súdu pravdy, ktorá vždy stojí mimo mňa, nad mojou rečou. Také to pokrčenie ramenami, že „každý má svoju pravdu“ je nezmyselné a pre spoločnosť nebezpečné. Ak by to tak naozaj bolo, nemali by sme o čom hovoriť. Prečo by som mal v čomkoľvek počúvať tvoju pravdu, keď predsa ja mám tú svoju? Ak by nebolo pravdy, namiesto presvedčovania tých druhých a rozhovorov s nimi museli by sme na dosiahnutie cieľa tých druhých iba prinútiť skrze násilie.

Mnoho ľudí dnes žije v neistote, rozčarovaní a možno aj sklamaní z vývoja v politike a v spoločnosti. Ľahko potom podliehajú rôznym tzv. post-pravdám a alternatívnym faktom. To, čomu sa hovorí post-pravda, je dôsledkom nepresného myslenia a často priamo aj demagógie, ktorá sa nás snaží presvedčiť, že sa nemôžeme na nič spoľahnúť, že nič neplatí, že žiadna reč nič neznamená a platia iba peniaze a sila. Reči o „post-pravdivej dobe“ podporujú najmä tí, ktorí sa nesmierne hodia, keď nás môžu ťahať za nos. Hodí sa tým, ktorí chcú zneužiť zložitost moderného sveta a života a presvedčiť nás, že ich ľži nedokážeme odlíšiť od pravdy. Nezabúdajme, že ľudia klamú odvtedy, čo sa naučili hovoriť. Ale súčasne s tým sa postupne naučili zaobchádzať s výbavou, ktorú sme dostali (zmysly, rozum, reč a slobodu), aby sme nenaleteli každému klamárovi.

To ale neznamená, že by nemohlo byť via-

cero pravdivých pohľadov na jednu a tú istú vec. Prírodné vedy zjednodušujú a snažia sa vytvoriť čo najjasnejšie modely, ktoré dovoľujú skutočnosť ovládať a predvídať. Ale tam kde ide o ľudské záležitosti a vzťahy, kde nechceme ovládať ale porozumieť, musíme prijať fakt, že skutočnosť je zložitejšia ako naše predstavy o nej. Obvykle býva taká, že ju nie je možné vyjadriť jedným hľadiskom, ale potrebuje ich viac. Ako hovorieval francúzsky matematik a filozof Blaise Pascal: *„Ich chyba nie je v tom, že by nevideli pravdu, ale že nevidia aj tú druhú.“* Preto má človek v každom spore starostlivo skúmať, či nemá jeho odporca v niečom pravdu. Keď sa niečí názor od toho môjho líši, nemusí to byť hneď klamstvo, ale môže to byť iba omyl. A možno dokonca ten druhý človek vidí viac a lepšie ako ja a bola by škoda, keby som to ignoroval.

Ako sa teda orientovať v zložitom svete plnom rôznorodých informácií? V prvom rade používame ten úžasný nástroj, ktorý sme dostali – rozum. On nás môže v mnohých situáciách zachrániť pred tým, aby sme uverili kadejakým podvodníkom a klamárom. Druhá a nemenej dôležitá vec, ktorá nám pomáha zorientovať sa, je láska. Ak niekto šíri nenávisť a zlobu, praje druhým ľuďom nešťastie alebo dokonca smrť, označuje nejakú skupinu za nepriateľa, ktorého treba knokautovať – voči takýmto ľuďom sa musíme my kresťania jasne vymedziť. Darmo budeme navonok dodržiavať príkazy, navštevovať chrám alebo dokonca pristupovať ku sviatostiam. Ak sa uzavrieme pred svojimi blížnymi a ich potrebami, ak budeme šíriť nepravdu a podnecovať nenávisť, nie sme viac hodní volať sa kresťanmi. Verím, že väčšina z nás, žijúcich v našom Mestečku, chápe a aj cíti ten rozdiel. Majme to na pamäti vždy, keď chceme pustiť do sveta nejakú neoverenú správu, vždy, keď sme v pokušení zdieľať nejaký nenávisťný status, vždy, keď sme okamžite pripravení priať niekomu niečo zlé.

Miroslav Karaba

Marián Marcinka na ceste do večnosti (dokončenie)

Ako spomína Dana Marcinková, do Leopoldova sa Marián občas vracal na hody a na dušičky, najmä kým žila a mohla cestovať aj mama Anna. „Na tieto návštevy si útržkovite pamätám aj ja, chodili sme k otcovej tete Mancike a Rudibáčimu Otajovičovcom. Ako malému dieťaťu mi najviac utkvel v pamäti psík, ktorému otcova mama hovorila Kuťo, domček pre holuby, obrovské vyprázané rezne a kysnuté koláče od tety Manciky. Z Mestečanov bol Marián v kontakte s rodinou, ktorá tiež žila v Bratislave. Okrem brata Kamila s manželkou Vierou, detskou lekárkou v nemocnici na Partizánskej, a synom Kamilkom sa stretal s publicistom a výtvarníkom, bratrancom Ivanom Szabóom a sesternicou Hildou Lakotovou a ich rodinami. Pracovne bol v kontakte s Jarom Tarabom, vynikajúcim dizajnérom, pôsobiacim v sklárni Lednické Rovne a s už spomínaným architektom Kamilom Martinkovičom,“ spomína Dana Marcinková.

Prvým pôsobiskom Mariána Marcinku bol Stavoprojekt (štátny projektový ústav pre výstavbu miest a dedín) v Bratislave, ateliér architekta Rudolfa Miňovského. Z tohto obdobia má realizácie viacerých škôl v Harichovciach, Bošáci, Holiciach, Jure nad Hronom. Na prelome 50. a 60. rokov pracoval na teórii moderného školstva (ako spoluautor publikácie V. Karfík, S. Karfíková, M. Marcinka: Nové smery vo výstavbe škôl, Bratislava, SFVU, 1963) aj na svojej najvýznamnejšej realizácii v oblasti školských stavieb – 24-riedna škola v Bratislave-Prievoze. M. Marcinka si na tento projekt spomínal takto: „Architektonický koncept na prevoznú školu (1957 – 61) bol jedným z pokusov urobiť niečo nové, urobiť niečo inak a najmä lepšie, ako bolo dovtedy bežné a zaužívané. Robiť niečo inak, ale horšie, ako tí pred nami, akosi stráca profesionálny zmysel.“ Toto ostalo krédom jeho architektonickej práce. Za tento projekt a realizáciu dostal Marcinka dakovný list od vtedajšieho československého ministra školstva Dr. Františka Kahuda. V škole sa uskutočňovali odborné exkurzie pre domáce aj zahraničné delegácie, realizácia, v ktorej boli uplatnené všetky nové, moderné teoretické poznatky, mala úspech nielen v odborných kruhoch, ale aj vo verejnosti a tlači. Projekt prezentoval aj prestížny časopis Medzinárodnej únie architektov L'architecture d'aujourd'hui v tematickom čísle o školách (máj 1963). Architekt Marcinka okrem samotnej progresívnej budovy a školského areálu navrhol nové inovatívne zariadenie.

Marián a Kamil,
záhrada v trestnici, 1934

nie interiérov školy, ktoré sa používa aj v dnešných školách. Aj po vyše štyridsiatich rokoch zaujímal projekt školy v Prievoze popredné miesto na výstave Slowakei Architectur. Uskutočnila sa od októbra 2003 do februára 2004 vo viedenskom výtvarnom centre Ringturm. Jan Kovařovic z Ústavu školských stavieb v Prahe začiatkom 90. rokov konštatoval, že kde sme tak asi mohli byť dnes, keby sa bol vtedajší štandard architektonického a profesionálneho myslenia nielen

vyvíjal, ale najmä uplatňoval v realizáciách našich škôl.

60. roky boli pre mladú dvojicu architektov Milicu a Mariána Marcinkovcov obdobím rozletu v profesionálnej oblasti. Spoločne sa s úspechom zúčastňovali najmä architektonických súťaží, ale v ďalšej tvorbe išli zväčša vlastnou cestou. Spolu niekoľkokrát navštívili Škandináviu, kde mala Milica vytvorené väzby na Švédsko ešte z detstva. Odkaz na škandinávsku architektúru sa objavoval aj v ich vlastnej tvorbe. Najbližšie mal k severskej architektúre Marcinkov projekt kultúrneho domu v Starom Smokovci, ktorý postihol smutný osud podobne ako viaceré projekty z prelomu 80. a 90. rokov, ktoré sa nestihli dokončiť a ktoré, žiaľ, prevälcovali rôzne developerské aktivity. Tatranské kultúrne stredisko dlho chýralo, snahy o jeho transformáciu napokon stroskotali a rozhodlo sa o zbúraní stavby. Ďalšou významnou časťou práce M. Marcinku, zaberajúcu obdobie desiatich rokov, bolo riešenie areálu SAV na Patrónke v Bratislave. Projektové práce aj realizácie viacerých objektov výskumných ústavov odštartovala na konci 60. rokov 1. cena v súťaži na urbanistické riešenie areálu SAV. Dnes na tomto mieste vyrástla Westend biznis zóna.

Stavby pre školstvo a kultúru ostali popri ďalších projektoch nosnou témou architektonickej tvorby, ktorú M. Marcinka prerušil len na krátke obdobie 1959 – 1961, keď pôsobil na Povereníctve školstva a kultúry. V roku 1961 z podnetu povereníctva založil slovenskú pobočku pražského Ústavu pre vývoj a projektovanie školských a kultúrnych stavieb, ktorému šéfoval do roku 1968. V tomto roku spolu s architektom Štefanom Svetkom založili Združenie projektových ateliérov. Boli neskôr transformované, až napokon na ich základe vznikol najprv študijný, neskôr Štátny projektový a typizačný ústav, kde bol M. Marcinka zamestnaný do roku 1983. V tom istom roku nastúpil ako vedúci ateliéru do Projektového ústavu kultúry, ktorý pod iným názvom zakladal pred dvadsiatimi rokmi. Tu pôsobil do jeho zániku a od roku 1993 ako jeden z prvých členov Slovenskej komory architektov sa venoval projektovaniu ako architekt v slobodnom povolaní.

Spomeňme ešte významné diela, ktoré pripravil Marián Marcinka už po odchode na dôchodok. Pripravil dostavbu a rekonštrukciu Divadla J. G. Tajovského vo Zvolene a komplexnú obnovu, vrátane interiérov a barokovej záhrady, Grasalkovičovho paláca pre potreby prezidentskej kancelárie na reprezentačné sídlo prezidenta SR. Pri príležitosti udelenia Ceny prof. Belluša Spolkom architektov Slovenska za celoživotné dielo usporiadala prezidentská kancelária architektovi Marcinkovi prierezovú výstavu v priestoroch Prezidentského paláca. Okrem Prezidentského paláca mal výstavy svojej architektonickej tvorby v priestoroch Spolku architektov Slovenska a na viacerých vysokých školách na Slovensku aj Česku. Ako sedemdesiatnik sa naučil používať počítač a výstavné panely si sám navrhoval. Prispieval aj množstvom úvah do odborného architektonického časopisu Projekt a úvahami aj do ďalších periodík.

Martin Jurčo, fotografie rodinný archív (D. Marcinková)

Cintorín, cintorín – záhradka najkrajšia... I tak možno nazvať cintorín, miesto, kde sme ešte pred pár dňami pri svetle mihavých plamienkov sviečok spomínali na našich najdrahších; miesto, pripomínajúce hranicu nášho pozemského putovania.

Smutný je mesiac november, mesiac daždivej chladnej jesene. Ale i tak nech nás naša myseľ v tichom smútku k cintorínom privedie. Spite v pokoji, naši drahí, v blaženom Božom objatí. Otče, prosím, priviň ich k sebe a buď k nim láskavý. Zaiste sme sa aj pomodlili: Ó, najsvätejšie Srdce Ježiškovo, ustavične prítomné v prevelebnej sviatosti oltarnej, horiace láskou k úbohým dušiam v očistci, zmiluj sa nad nami. Nebuď im prís-
ným sudcom, nech Tvoja najsvätejšia krv uhasí plamene očistcové. Pošli, ó, milosrdný Spasiteľu, svojich anjelov, aby ich uviedli na miesto odpočínutia, svetla a pokoja. Amen.

Únik kyseliny sírovej

Dňa 11. októbra 2021 pred 10. hodinou bol ohlásený na tiesňovú linku únik 96-percentnej kyseliny sírovej v súkromnej spoločnosti v meste. Po príchode hasičských jednotiek z Hlohovca a Trnavy bola výrobná hala bola otvorená a začalo sa s jej odvetrávaním. Zásobník, kde sa kyselina nachádzala, zamestnanci spoločnosti odstavili a vypustili. V zachytných nádobách sa nachádzala zriedená kyselina nezisteného množstva. Hasiči vykonali prieskum v autonómnych dýchacích prístrojoch a vykonali monitoring ovzdušia pomocou elektronického analyzátoru nebezpečných plynov a pár. Po vykázaní nulových hodnôt sa hasičské jednotky vrátili na základne. Pri udalosti zasahovalo spolu 9 príslušníkov s dvomi kusmi hasičskej techniky a jedným ekologickým automobilom. Pri udalosti prišlo u troch osôb k popáleninám hornej končatiny a tváre.

(r)

OD SEVERU NA JUH,

OD ZÁPADU PO VÝCHOD

Členovia hlohovského abstinentského klubu Archa aj tento rok zorganizovali príjemné stretnutie v priestoroch kynologického klubu pod väznicou. Potešili sa hojnej účasti, pretože 14. augusta znovu prišli desiatky členov z celého Slovenska a boli medzi nimi aj noví členovia. „Počuli sme od priateľov, že v Leopoldove sa stretáva fajn partia ľudí aj z iných klubov s podobným osudom a že sú to ľudia, ktorí sú priatelia v dobrom i zlom,“ povedal jeden z nových hostí, IT technik Daniel z Bratislavy. Medziklubové stretnutie sa začalo na obed a trvalo do večera a účastníci z iných regiónov hostiteľov, hostí a ich rodiny zasa pozvali na ich podujatia. Príjemné stretnutie pri srnčom guláši svojím vystúpením spríjemnilo aj hudobné zoskupenie z Piešťan. Dobrá nálada, domáce pekárske dobroty a družné rozhovory dali aj tento rok leopoldovskému stretnutiu punc výnimočnosti.

(jh)

NA GULÁŠOVÚ MISU

PRIBUDNE NOVÝ ŠTÍTOK

Jedným zo zredukovaných spoločenských podujatí, ktoré sa kvôli epidemiologickým

opatreniam podarilo mestu tento rok pripraviť, bol 15. ročník súťaže vo varení guláša a vatra SNP. Uskutočnili sa v sobotu 28. augusta tradične v Spolkovej záhrade. Hoci sa doň zapojilo menej gulášových družstiev, pretože aj iné obce v okolí využili tento víkend na podobné podujatia, bolo to opäť príjemné podujatie, a to nielen z toho kulinárskeho hľadiska. Popri súťažných gulášoch sa v troch kotloch varil aj nesúťažný – mestský guláš, za ktorý zodpovedala hlavná kuchárka Dalimíra Štitáková. Intenzívne jej pomáhali majstri kotlinári Stanislav Piovarčí, Matej Jančár, Tomáš Kamenár, Stanislav Luha, Matej Štiták a Miroslav Kašťák; o to, čo a ako pripraviť a dať do kotlí sa zasa postarali šikovné gazdinky Mária Krausová, Janka Beníková, Mária Gažíková, Zuzana Luhová, Zlatica Žihlavská, Lidia Ďurišová, Erika Púšová, Nadežda Masárová, Henrieta Malovcová, Zuzana Šoková a Miroslava Malíková. Hodnotenie súťažných gulášov mali aj tento rok na starosti Dano Kabát, Ján Sporinský a Peter Serdel. Najviac ich v posudzovaných kritériách presvedčili guláše, ktoré pripravili družstvá Majoropa, družstvo Spolková záhrada a družstvo Spidermani. Prvé družstvo si okrem hlavnej finančnej ceny prevzalo aj ročný patronát nad putovnou gulášovou misou, ináč dar

bývalého poslanca a aktivistu Miloša Jančára, na ktorú aj tento rok pribudne lístok s názvom víťazného družstva Majoropa (páni Šantavý, Sovič, Maron). Putovná misa bude zasa vystavená v kvetinárstve Lila. Zvyšné dve úspešné družstvá získali okrem Radu zlatej varešky aj finančné odmeny a všetky družstvá okrem diplomu aj ako spomienku reprezentačné predmety mesta. Kto prišiel na podujatie neskôr alebo sa mu neušiel ocenený alebo mestský guláš, mal možnosť opieť si špekáčky. No stmievanie sa nad Spolkovou záhradou ako každý rok ozvláštnila vatra SNP, na ktorú dohliadali naši dobrovoľní hasiči. Celé podujatie sprevádzali svojím vystúpením Miňo Košťál a kapela Spodorecha.

(jh)

POLÍCIA UPOZORŇUJE NA OSTRÁŽITOSŤ NA JESENNÝCH CESTÁCH

Aj túto jeseň polícia zaznamenala v našom okolí dve stretnutia chodcov s vozidlami. Obom zrážkam by sa dalo predísť, keby všetci účastníci cestnej premávky boli opatrní. Nielen vodiči, ale aj chodci.

Ako nás informovala hovorkyňa KR PZ Trnava Zlatica Antalová, prvú zrážku riešili dopravní policajti v Hlohovci. Skoro ráno prechádzala cez cestu a mimo priechod pre chodcov 47-ročná žena. Bez toho, aby sa presvedčila, či je to pre ňu bezpečné, vystúpila spoza stojaceho autobusu do jazdnej dráhy autu Škoda Felicia. Jeho 21-ročný vodič už nedokázal zareagovať a do ženy narázil. Policajti dychovými skúškami prítomnosť alkoholu u účastníkov nehody nezistili. Neosvetleného chodca zas zachytilo auto na ceste I. triedy pri obci Červeník. Policajti prijali oznámenie o chodcovi, ktorý sa má takať po ceste medzi Madunicami a Leopoldovom. Hliadka nakoniec našla 67-ročného muža ležať na zemi neďaleko obce Červeník. Zachytiť ho malo čierne vozidlo, ktoré nezastavilo a pokračovalo v jazde. Po pár minútach sa ale 40-ročný vodič auta Suzuki Vitara na miesto vrátil. Policajti ho podrobili dychovej skúške s negatívnym výsledkom. Chodec im fúkať odmietol s tým, že aj tak pil. Na zistenie množstva alkoholu mu bola odobratá krv.

Obaja chodci skončili pre svoju neopatrnosť na ošetroení v nemocnici. Policajti okolnosti a príčiny týchto nehôd naďalej vyšetrujú. Ako pripomenula Zlatica Antalová: *„Výrazne upozorňujeme chodcov, aby boli najmä za zníženej viditeľnosti opatrní a aby na viditeľnom mieste nosili reflexné prvky. Nezabúdajte, že na cestu máte vstupovať iba v prípade, ak ste sa dostatočne presvedčili o tom, že je to pre vás bezpečné. Vodič sa vám nedokáže vyhnúť, keď vás nevidí. Dávajte si na cestách pozor!“*

(maju)

STIHLI EŠTE VÝLET DO KOŠÍC

Zhoršujú sa pandemická situácia prinútila zjednodušiť voje plány aj členov Slovenského zväzu telesne postihnutých ZO Leopoldov. Na začiatku septembra sa 28 členov prihlásilo a aj vycestovalo spoločne do Košíc. Žiaľ, bolo to nateraz posledné spoločné podujatie združenia. Rovnako sa vianočné a novoročné stretnutie neuskutoční – členovia budú odkázaní len na individuálne prania a malý darček od združenia. A k tomu zaželenie dobrého zdravia.

Členovia združenia cestovali do Košíc vlakom. Absolvovali prehliadku mesta so sprievodcom, keďže takto je možnosť lepšie sa dozvedieť viac o histórii a zamerať sa na to dôležité. Členovia mali totiž na program necelé dva dni, čo je na také veľké historické mesto dosť málo. No radi boli aj za to. A chceli zároveň aj relaxovať.

„Navštívili sme Východoslovenskú galériu, kde sme si prezreli expozíciu venovanú umeleckému dielu rodiny Klimkovičovcov – Príbehy troch generácií. Súčasťou výstavy bola aj prvá prezentácia sakrálnych diel vo

forme externých výpožičiek z takmer 20 farností zo stredného a východného Slovenska. Vybrali sme sa spoločnej aj do botanickej záhrady. Uchvátila nás krásna zbierka kaktusov a sukulentov, expozícia nádherných orchideí, hmyzožravých rastlín. Počasie sme mali nádherné, letné, bol čas aj na individuálny program a prechádzky po meste, ktorý sme využili na občerstvenie, posedenie pri kávičke či dobrej zmrzline. Všetci sme si výlet užili a s peknými spomienkami sme sa vrátili domov,“ pripomína predsedníčka združenia Zdenka Karabová a členom pripomenula aj na aktuálnu možnosť očkovania 3. dávkou vakcíny proti ochoreniu Covid-19 pre dispenzarizovaných pacientov závažnejších ochorení a rovnako aj otvorenie možnosti očkovania 3. dávkou aj obyvateľov do 55 rokov. Všetky typy očkovaní sa uskutočňujú cez portál NCZI.

„Výletom do Košíc sme završili rok 2021. Teší nás, že tento rok bol na akcie úspešnejší ako minulý. Napriek pandémie, ktorá stále pretrváva a keďže boli opatrenia v lete miernejšie, sme si užili výlety aj posedenia. Malou náplastou pre každého člena za zrušený vianočný večierok bude aspoň malý darček,“ pripomína Z. Karabová.

(maju)

NOVÝ PARK ŽNE ÚSPECHY

Priestor bývalého cintorína na Hlohovskej ceste, neskoršieho parku a dnes oddychovej zóny Nový park bol vždy intenzívne diskutovanou témou, ktorá polarizovala ľudí v Leopoldove. Mesto ako realizátor tejto rekonštrukcie sa neraz stretlo s ostrou kritikou občanov. Na druhej strane mnohí na tento priestor nedajú dopustiť. Asi aj v tomto prípade platí, že doma nikto nie je prorokom. Lebo na národnej a dokonca aj medzinárodnej úrovni žne Nový park jeden úspech za druhým.

Už v roku 2019 tento projekt získal hlavné ocenenie v rámci celoslovenskej architektonickej súťaže CE-ZA-AR 2019 v kategórii Exteriér. Denný magazín RTVS Dámsky klub odvysielal vo štvrtok 16. 9. 2021 reportáž s názvom Najkrajšie detské ihriská a preliezačky doma i vo svete, medzi ktoré autori reportáže zaradili aj leopoldovský Nový park. A napokon naše mesto dosiahlo úžasný medzinárodný úspech na celosvetovej súťaži. Vďaka architektom, ktorí realizovali rekonštrukciu pôvodného cintorína a neskoršieho parku, bol Nový park zaradený medzi 14 najúspešnejších projektov na medzinárodnej architektonickej súťaži BigMat International Architecture Award'21. Porota posudzovala viac ako tisíc zaujímavých projektov z rôznych krajín, takže konkurencia

bola naozaj veľká. Vyhodnotenie finálových projektov sa uskutočnil 12. novembra v Paríži.

DVA POŽIARE V MESTE

Ešte 27. júna 2021 bol po tretej hodine ránej na operačné stredisko ohlásený požiar osobného motorového vozidla v Leopoldove. Na miesto udalosti boli vyslaní štyria príslušníci s dvoma kusmi hasičskej techniky. Požiar pochádzal z prednej časti motorovej časti automobilu. Na likvidáciu požiaru bol použitý jeden vysokotlakový prúd. K súčinnosti bol prizvaný i dobrovoľný hasičský zbor obce Leopoldov a jeho šesť členov. Na miesto udalosti sa dostavil aj zisťovateľ príčin požiarov, ktorý určil ako predbežnú príčinu vzniku požiaru úmyselné zapálenie neznámou osobou a tiež predbežnú škodu na sumu 800 €. Pri udalosti neprišlo k žiadnemu zraneniu.

Dňa 2. októbra 2021 po 17. hodine bol na tiesňovú linku ohlásený požiar skladu v opustenej budove na Nádražnej ulici. Po príchode hasičskej jednotky z Hlohovca bolo zistené, že požiar vznikol v montážnej jamke. Na lokalizáciu a následnú likvidáciu bol použitý jeden vysokotlakový prúd. Jeden zo zasahujúcich príslušníkov vykonával hasiace práce v autonómnom dýchacom prístroji. Príčina vzniku požiaru bola stanovená ako nedbalosť.

(r)

Seniori, pozor na podvodníkov!

Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trnave upozorňuje, že eviduje v porovnaní s minulým rokom viac ako dvojnásobný nárast počtu podvodov na dôchodcoch. V roku 2020 zaznamenali celkovo 8 prípadov, pri ktorých sa podvodníci snažili vylákať peniaze od starších osôb pod rôznymi zámienkami. V jednom prípade došlo aj k samotnej transakcii, keď údajný synovec vylákal od obete osemtisíc eur. Zvyšných 7 pokusov podvodníkom nevyšlo a dôchodcovia o svoje úspory nakoniec neprišli.

„V tomto roku policajti riešili doteraz 20 prípadov, z ktorých 9 bolo pre podvodníkov úspešných. Od poškodených získali celkovo 53 tisíc eur. Pokiaľ by sa im podarilo oklamať všetkých 20 dôchodcov, celková škoda by sa vyšplhala na viac ako stotisíc eur,“ pripomína hovorkyňa KR PZ Trnava Zlatica Antalová. Presná polovica prípadov sa stala v dedinskom prostredí, keď by sa mohlo zdať, že sa v malomeste alebo na dedine všetci poznajú. Najstaršou obeťou bol totiž v tomto roku 92-ročný pán. Priemerný vek potenciálnych, ale aj skutočných obetí bol približne 76 rokov. Ako upozorňuje Zlatica Antalová, podvodníci najčastejšie vystupujú ako syn, synovec či vnuk a chcú si na niečo požičať peniaze. Druhou najčastejšou formou bolo vydávanie sa za policajta kriminálnej polície. Ten žiadal kauciu, ináč pôjde rodinný príslušník do väzenia. V treťom type prípadov ide o lekára, ktorý tvrdí, že syn alebo vnuk zavinil dopravnú nehodu. Došlo k zraneniu osôb a potrebuje peniaze na odškodné. Nemôže vraj volať, lebo má odhryznutý jazyk. Napriek absurdnostiam niektorých typov podvodov sa však stáva, že naivní seniori podľahnú emocionálnemu spôsobu komunikácie páchatelov. *„Apelujeme na rodinných príslušníkov, aby upozornili svojich najbližších, starších členov rodiny, nech sú obozretní a najskôr si vždy u niekoho z rodiny overia, či im skutočne mohol volať ich príbuzný. Starším občanom ďalej odporúčame, aby si domov nevpušťali cudzie osoby. Ak má niekto podozrenie, že môže ísť o akýkoľvek podvod, neváhajte a ihneď kontaktuje políciu na čísle 158,“* pripomína Z. Antalová.

(maju)

Rekonštrukcia Kukučínovej ulice sa odkladá

Nedávno sme informovali o tom, že tento rok sa uskutoční rekonštrukcia Kukučínovej ulice od železničného priecestia po Hollého ulicu. Žiaľ, táto investícia sa napokon bude realizovať až v roku 2022. Dôvodom je nutnosť zopakovať verejné obstarávanie. Pri obstarávaní, ktoré už prebehlo, bola totiž predložená cenová ponuka vyššia ako hraničný limit pre určenie spôsobu verejného obstarávania. V takomto prípade je potrebné pri verejnom obstarávaní postupovať inak – tzv. vestníkovou súťažou. V týchto dňoch teda mesto pracuje na zadaní nového verejného obstarávania, aby sa rekonštrukcia mohla v budúcom roku uskutočniť čo najskôr, samozrejme, až po zimných mesiacoch. O všetkých zmenách vás budeme včas informovať.

Šachová partia pre zábavu i poučenie

Biely: **Ladislav Tačovský**

Čierny: **Gorazd Kollárik**

Miesto: Leopoldov 1981 (tréningová analytická partia)

Otvorenie: Protigambit v prijatom kráľovskom gambite (C31)

Kráľovský gambit popri dámskom gambite boli obľúbenými otvoreniami bývalého leopoldovského šachistu, člena TJ Lokomotívy Leopoldov **Ladislava Tačovského** (1921 - 1991), na ktorého si ešte pamätajú niektorí leopoldovskí seniori ako učiteľa fyziky a zemepisu na základnej škole. Hoci šachovú teóriu veľmi neštudoval, i tak sa s jemu typickou odvahou vrhal do nespočítateľných variantov tohto starodávneho otvorenia. V tejto tréningovej partii vznikla zaujímavá kombinácia prijatého gambitu s Falkbeerovým protigambitom, okorená Nimcovičovým kontragambitom. S takýmto gambitovým spojením sa v šachových partiách stretneme len zriedkavo. Nakoniec vznikla v dueli pozíčná remíza opakovaním ťahov.

1.e4 e5 2.f4 d5 (Falkbeerov protigambit) **3.e:d5 c6!?** (Pozri diagram! Nimcovičov kontragambit.) **4.Jc3** [4.d:c6 J:c6 5.Sb5 e:f4 (5. - Sc5! 6.Jf3 e4 7.Je5 Jf6 8.d4 e:d3 9.D:d3 De7 10.J-c3 0-0 11.S:c6 b:c6 12.Se3 Jg4; 9.J:c6? b:c6 10.S:c6+ Sd7 11.S:a8 D:a8 12.c:d3 0-0 s mnohými hrozbami čierneho) 6.d4 Dh4+ (6. - Se6 7.S:f4 Dh4+ 8.g3 De7 9.Je2 Db4+ 10.Jbc3 0-0 11.S:c6 b:c6 12.Dd3 Jf6 13.Da6+ Db7 14.D:b7+ K:b7 15.Sg5 Se7 16.0-0 Vhe8 +/-) 7.K-f1 Sg4 8.Jf3 0-0 9.S:c6 b:c6 10.S:f4 Df6 11.Se3 c5 12.c3 c:d4 13.c:d4 S:f3 14.g:f3 Sc5 15.J-c3 S:d4 16.Vc1 Kb8 17.S:d4 D:d4 18.D:d4 V:d4 19.Vg1 g6 20.Vg4 V:g4 (20. - Vd2?? 21.Vb4+ Ka8 22.Jb5 a5 23.Vc8+ Kb7 24.Jd6+ Ka7 25.Vb7+ Ka6 26.Va8 mat) 21.f:g4 Jh6 22.h3 f5 23.g:f5 J:f5 24.Kf2 Vd8 25.Vd1 V:d1 26.J:d1 Kc7 =] **4. - e:f4** (4. - c:d5 5.f:e5 d4 6.- Je4 Jc6 7.Jf3 Dd5 8.Sd3 Sg4 9.Jf2 S:f3 10.D:f3 D:f3 11.g:f3 J:e5 12.Sb5+ Jc6 13.c4 0-0 14.J-d3 Jf6 15.Kf2 Sd6 16.a3 Jd7 17.b4 Jde5 18.c5 J:d3+ 19.S:d3 Sf4 +/-) **5.Jf3 Se7** (5. - c:d5 6.d4

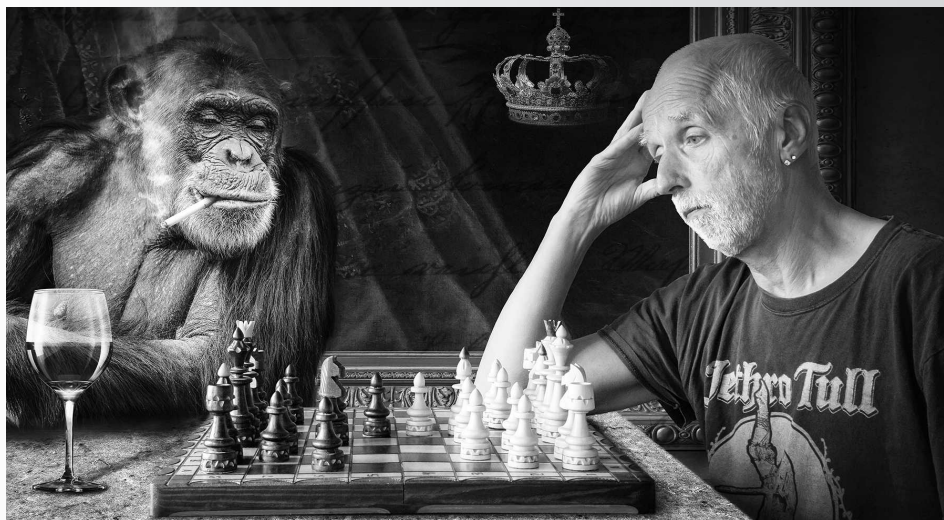
Sb4 7.S:f4 Jc6 8.Se2 Jge7 9.0-0 0-0 10.Sd3 Jg6 11.Je2 J:f4 12.J:f4 Sa5 13.c3 Sc7 14.Jd2 Dg5 15.Dh5 D:h5 16.J:h5 h6 17.Jf4 Je7 18.Vae1 Sd6 19.a3 b6 20.Vf2 Sd7 +/-; 5. - Sd6 6.d4 Jf6 7.- De2+ De7 8.D:e7+ K:e7 9.Sc4 b5!? 10.Sb3 b4 11.Je2 J:d5 12.S:d5 c:d5 13.S:f4 Sf5 14.S:d6+ K:d6 15.Je5 Se6 16.0-0 f6 +/-) **6.Sc4 b5 7.Sb3 b4 8.Je2 c:d5 9.J:f4 Jf6 10.0-0 0-0 11.Je5 Jc6 12.J:c6 Db6+ 13.d4 D:c6 14.Df3 Se6 15.J:e6 f:e6 16.Sf4 a5 17.c4 b:c3 18.b:c3** (18.D:c3 Db6 19.Sc7 Da6 20.Dh3 Je4 21.Se5 V:f1+ 22.V:f1 Jd2 23.Vf2 Vf8 24.Sf4 J:b3 25.D:b3 Sh4 26.Sg3 V:f2 27.S:f2 S:f2+ 28.K:f2 Dd6 29.De3 Kf7 =) **18. - Je4 19.Dh3 J:c3 20.Se5 Sf6 21.S:f6 V:f6 22.V:f6 g:f6 23.Dg3+ Kh8 24.Ve1 a4 25.Sc2 Dc4 26.De3 Vg8 27.Df4** [27.D:e6 D:d4+ 28.Kf1 (28.Kh1?? Df2 29.g3 Je4 30.S:e4 D:e1+ 31.Kg2 D:e4+ 32.D:e4 d:e4 +) 28. - f5 29.D:f5 Je4 30.S:e4 d:e4 31.V:e4 Dd3+ 32.Kf2 Dd2+ 33.Ve2 V:g2+ 34.K:g2 D:e2+ 35.Kh3 D:a2 36.Df8+ Dg8 37.Df6+ Dg7 38.Dd8+ Dg8 39.D-d4+ Dg7 40.D:a4 =] **27. - Je4 28.V:e4** (28.S:e4 D:d4+ 29.Df2 D:f2+ 30.K:f2 d:e4 31.V:e4 e5 32.V:a4 =) **28. - V:g2+ 29.Kh1 Vg6** (29. - d:e4 30.D:f6+ Vg7 31.Df8+ Vg8 32.Df6+ Vg7 =) **30.Ve2 D:e2 31.S:g6 h:g6 32.Dh6+ Kg8 33.D:g6+ Kf8 34.D:f6+ Ke8 35.Dg6+ Kd7 36.Df7+ Kc6 37.De8+ Kc7 38.De7+ Kc6 39.De8+ Kc7 40.De7+ Kc6 ½ : ½**

Šachovú partiu zo šachového klubu pri železničnej stanici v Leopoldove sme si pripomenuli 100. výročie narodenia a 30. výročie úmrtia leopoldovského učiteľa, ale aj vedúceho šachového krúžku na základnej škole. Okrem pravidelnej každoročnej súťaže o majstra školy dokonca jedenkrát zorganizoval aj riešiteľskú súťaž, keď riaditeľkou školy bola vtedy jeho manželka Monika. Na riešenie predložil jeden šachový problém (mat 2. ťahom), ktorý na výkres v podobe šachového diagramu nakreslil talentovaný žiak 9. triedy Dezider Javorský a umiestnil na nástenku pri vchode do školy, kde bol dostatočne viditeľný, aby sa mohlo zúčastniť čo najviac riešiteľov spomedzi žiakov školy. Riešenie dvojťažky odovzdalo učiteľovi Tačovskému minimum žiakov, a preto sa ďalšia podobná súťaž už ani nekonala. Dežko tragicky zahynul v júni r. 1967, deň po svojich pätnástych narodeninách, tesne pred skončením základnej školy pri jazde v trojici na bicykli za bývalým hlohovským pivovarom, keď mu buď zlyhala brzda, alebo nezvládol rýchly zjazd dolu kopcom a narazil hlavou do dopravnej značky. Jeho posledné slová boli: *Chlapci, predbieham vás!* Umrel pri prevoze do piešťanskej nemocnice, keď sa ešte pred tým stratil drahocenný čas premiestnením krváčajúceho tela na polikliniku. Vedenie školy spolu s jeho triednou učiteľkou rozhodli, aby z rodičovského domu pri železničnej stanici rakvu s telesnými pozostatkami na svojich pleciach niesli jeho bývalí spolužiaci a kamaráti až do kostola, čo bol pozoruhodný výkon mladých chlapcov. Počas smútočného pochodu vznikali aj kritické situácie, lebo ich pohyb nôh musel byť synchronný, čo predtým necvičili. Miestami sa zdalo, že skončia s rakvou v priekope. Pochovaný bol na *Starom cintoríne*, ktorý sa o dvadsať rokov neskôr záhadným príkazom zrušil, zlikvidoval buldozérom (zvyšky z pomníkov sú zahrabané na bagrovisku) a premenoval na *Nový park*, hneď pri jeho vchode vľavo od hlavnej brány...

Ladislav Tačovský tiež svojich dvoch synov naučil hrať šach a stali sa majstrami školy. Kráľovská hra ho neustále sprevádzala na ceste životom, čo v šachovom klube aj neraz spomenul, a nakoniec sa dožil jeho smutného zániku r. 1988. Bol nielen hráčom základnej zostavy, ale šachistov tiež vozil autom do obcí v bývalom Trnavskom okrese za ich súpermi. Keby ešte žil, tak by iste vedel veľa prezradiť z histórie leopoldovského šachovania z konca 50. a začiatku 60. rokov minulého storočia, ktoré zostali zahalené rúskom tajomstva...

(GK)

Šachové okienko

Hovorí sa, že šport upevňuje zdravie. Vyberme sa na pomyselný cyklistický výlet, malú okružnú trasu iste kratšiu ako 50 kilometrov, pri ktorej štartom aj cieľom bude malé mesto s dôležitým železničným uzlom - Leopoldov. Prejdeme niekoľko kilometrov po hlavnej ceste cez Mesto ruží smerom na Topoľčany. Potom odbočíme doprava, až kým neprídeme do malej obce Pastuchov (prvá písomná zmienka je z 13. storočia), vzdialenej od Hlohovca asi 10 km s približne 1000 obyvateľmi a nachádzajúcej sa na pahorkatine pohoria Inovec. Tu sa narodil 18. 11. 1896 šachový skladateľ (uverejnil niekoľko desiatok skladieb aj pod pseudonymami), redaktor v Slovenskom magazíne (1940 - 1944) aj Práci (1946 - 1949) a predseda Slovenského šachového zväzu (1948 - 1949) Eugen Büchler. Začnime po ňom pátrať. Na obecnom úrade sa o ňom a jeho rodine nič nedozvieme, lebo kronika obce sa začína údajmi až po roku 1950. Medzi obyvateľmi je veľa prisťahovalcov, ktorí si zrekonštruovali staré alebo postavili nové víkendové chalupy. Samozrejme, že takých je zbytočné sa pýtať na minulosť obce a ich obyvateľov. Miestna matrikárika si nespomína, že by sa pri svojej práci stretla s takým priezviskom. Pri ceste prechádzajúcej cez Pastuchov je na jednej strane katolícky a druhej evanjelický cintorín. Na katolíckom cintoríne sa nachádza aj niekoľko hrobov asi bývalých židovských obyvateľov. To je všetko, čo zistíme. V Slovenskom rozhlas (RTVS) odvysielali publicis-

tickú reláciu aj s autentickým svedectvom ženy, ktorá popísala, ako miestni obyvatelia počas 2. svetovej vojny skrývali Židov vo svojich domoch pred ich deportáciou do koncentračných táborov, ako prišla nemecká hliadka na dvor jedného z nich a prítomný slovenský gardista ich ubezpečil, že dom prehladal, že sa v ňom Židia neskrývajú, hoci ich vedome klamal. Nemci mu, našťastie, uverili, potľapkali ho rukou po pleci, podakovali za spoluprácu a odišli preč. Keby boli vykonali kontrolu a našli v pivnici skrytých Židov, tak by iste obyvateľov domu na mieste postriekali a možno by aj Pastuchov ľahol popolom, lebo takých Pastuchovčanov - hrdinov bolo viacero, ktorí riskovali svoje

životy na záchranu iných. Niektorých z nich pred niekoľkými rokmi pozvali ešte žijúci Židia do USA na návštevu, lebo im boli vďační za svoju záchranu. Vtedy to boli malé deti, ale teraz sú už starci. Ak sa vrátíme späť na hlavnú cestu do Topolčian, tak po niekoľkých kilometroch nás privíta obec Dolné Trhovište (predtým Galanová, Jelenová alebo Vašárdice), kde tiež žila početná židovská komunita. Pamätníci z dediny nám prezradia, že pod horou sa nachádzajú zvyšky pomníkov židovského cintorína, ktoré nahlodal zub času a všetko je poriadne zarastené, skryté náletovými drevinami. Cintorín celkom pohltí prirodzene sa rozrastajúci les. Na archeológov sa hrať nebudeme. Ďalší židovský cintorín sa nachádza v časti obce zvanej Jelenová. Z Pastuchova krížom cez pole povedľa evanjelického cintorína (tzv. Hrabinu) po poľnej ceste je do Trhovišta na skok či už peši alebo bicyklom. Preto je možné, že náš malý Eugen prežil detstvo na dvoch miestach alebo skôr viac vo Vašárdiciach a v Pastuchove sa len narodil. Pri príležitosti 850. výročia založenia D. Trhovišta (1156) vyšla publikácia aj s menami i priezviskami žiakov základnej školy, ale Büchlera sme medzi nimi nenašli. Možno ho prišla jeho matka do Pastuchova len porodiť. Nevieme, kde navštevoval základnú školu, kedy a kde maturoval, kedy odišiel do Bratislavy, kde neskôr študoval právo (štúdium ukončil r. 1935) a stal sa doktorom práv. Pravdepodobne sa tak všetko stalo práve v Bratislave, kde sa musel skrývať pred deportáciou. Po skončení 2. svetovej vojny prišiel r. 1948 a tzv. Víťazný február. Nasledovalo znárodňovanie. Židia v skupinách začali opúšťať Slovensko. Prišli aj o svoje majetky. Ešte v r. 1949 pripravoval E. Büchler šachovú rubriku v denníku Práca. Po roku 1949 sa stopa po ňom navždy stratila. Možno tiež odišiel cez Rakúsko a Nemecko za svojimi alebo so svojimi príbuznými do USA, kde sa možno skončila je-

Eugen Büchler Slovenský magazín 1942 3. čestné uznanie

Mat 3. ťahom (4 - 7)

ho životná púť. Pomocou internetu sme našli muža s rovnakým menom i priezviskom, ktorý bol dokonca aj šachistom i šachovým organizátorom, ale ten asi nikdy nežil na Slovensku a bol to len jeho menovec. Ak budeme pokračovať v našej bicyklovej okružnej jazde, tak asi 10 km od Pastuchova natrafíme na Lukáčovce, kde býva známy šachový skladateľ Jozef Ložek, ktorý nám však s naším problémom nevie pomôcť. Potom prejdeme cez Rišňovce, kde sa môžeme zastaviť na kus reči u dvoch šachistov - skladateľov Viliama Ondrejku i Dominika Šimoru a vrátíme sa naspäť do mestečka s historickou protitureckou pevnosťou postavenou r. 1669 síce unavení, ale vyšportovaní, hoci nie celkom spokojní s výsledkom nášho amatérskeho pátrania.

Týmto krátkym článkom si pripomíname nedožitú 125. narodeninu Eugena Büchlera. Z Büchlerovej málo známej kompozičnej tvorby a jeho trojťažiek sme pre našich riešiteľov vybrali jednu, ktorá získala vyznamenanie v Slovenskom magazíne, kde úvodník jedno pole čiernemu kráľovi berie, ale iné dáva. Pri riešení si treba dať pozor na pokus, ktorý nevedie k cieľu: 1.Dc6? s krátkou hrozbou 2.Df3 mat, 1. - K:d3 2.Vf3+ Ke2 3.De4 mat, 1. - Se2 2.Jf2 Sd3 3.Df3 mat, 1. - Sg2 2.V:e5+ K:d3 3.Dc2 mat, 1. - g4 2.V:e5+ K:d3 3.D-c2 mat, s vyvrátením 1. - e4!

Svoje skladby začal uverejňovať v šachových rubrikách už ako 15-ročný chlapec: Alkotmány, Pesti Napló, Pesti Hirnap a Magyar Sakkvilág; ďalej neskôr nasledovali Československý šach, Paralléle, Týden rozhlasu a Slovenský magazín. Celkovo sme ich napočítali 21 (získal za ne niekoľko vyznamenaní). Mohlo ich byť však viac, lebo niektoré uverejnil aj pod pseudonymami. Väčšinou to boli dvojťažky, potom trojťažky, ale nájde sa aj pomocný mat či mnohotažka uverejnená v Magyar Sakkvilág 27. 10. 1912. Biely: Kh4 Ve1 Sh7 Jf1 Pb4 d3 e4 g2 (8), čierny: Kf4 Pb5 d4 d5 d6 h5 (6). Biely začne a dá mat najneskôr 4. ťahom! Riešenie: **1.e5!** tempo, 1. - d:e5 2.Se4 (hrozí 3.g3 mat) d:e4 3.Jg3 (hrozí 4.V:e4 mat) e3 4.Vf1 mat.

Riešenie skladby z diagramu pošlite na e-adresu: casopis@leopoldov.sk alebo priamo na MsÚ v Leopoldove do 10. 12. 2021. Jeden vyžrebovaný riešiteľ bude finančne odmenený. Ako výherca za správne vyriešenie skladby č. 58 bol vyžrebovaný Marián Miklaš z Banskej Bystrice. Blahoželáme!

Riešenie skladby č. 58 (Sivák): **1.Kc6!** b2 2.c5 b1S! 3.Kb7 Se4 4.c6 S:d5 5.Kb6 Sg2 6.Kb7 Se4 7.Kb6 Sf5 8.Kb7 Se4 9.Kb6 pozíčná remíza, 6.Kc5? S:h3 7.Kd4 S:d7! -, 5. - Se4 6.Kc5 Sg2 7.Kd4 S:h3 8.Ke3 Sg2 9.Kf4 =, 4.Kc6? Sg2! 5.K ľub. K:d7 6.c6+ K:d6 7.c7 S:h3! -, 4.Kb6? K:d7 5.c6+ K:d6 6.c7 Sf5! -, 3. - Sf5 4.c6 S:d7 5.c7+ =, 3. - K:d7 4.c6+ K:d6 5.c7 Sf5 6.c8D S:c8+ 7.K:c8 K:d5 8.Kc7 Ke5 9.Kc6! =, 3.Kb5? Sf5! 4.Kc4 S:h3 5.Kd4 Sf1! 6.Ke3 h3! 7.Kf2 h2! -, 3.Kb6? K:d7 4.c6+ K:d6 5.c7 Sf5 6.Kb7 S:h3! -+

(GK)

časopis obyvateľov Leopoldova

Ročník: 35. Vydáva: Mesto Leopoldov. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Hlohovská cesta 2, 920 41 Leopoldov; IČO: 00312703. Redakčná rada: Juraj Hladký – predseda, Mária Kusá, Kristína Bajtalová, Martin Jurčo. Telefón: 033/734 22 07. Fax: 033/734 23 88, casopis@leopoldov.sk. Vychádza šesťkrát ročne. Inzercia v redakcii. Nepredajné. Náklad: 800 ks. Tlač: VM-print Leopoldov. Distribúcia: Rozširuje sieť domácich predajcov. Evidenčné číslo: EV 4016/10, ISSN 1339-4290. Vyšlo: november 2021

Karin Križovenská (Zamrznutá Štrkovka) 1. miesto v kategórii Príroda v meste Leopoldov

Ladislav Piovarči (Hmla pri Váhu) 2. miesto v kategórii Príroda v meste Leopoldov

Na titulnej strane fotografia Mariána Hajžina (Leopoldovská vlaková zastávka) 1. miesto v kategórii Budovy, stavby, architektúra v Leopoldove.

Na obálke nášho časopisu vám budeme prinášať zaujímavú fotografickú výpoveď našich občanov o meste Leopoldov a jeho okolí. Zapojili sa ňou do úspešnej súťaže vyhlásenej v októbri 2021.